

PLUS S.J. UHL ANTAL

LUMEN CHRISTI

KORDA R.T. KIADÁ-
SA • BUDAPEST.

LUMEN CHRISTI

**RÖVID ELMÉLKEDÉSI ANYAG AZ ÉV MINDEN
NAPJÁRA SZERZETESNŐK RÉSZÉRE**

II. RÉSZ:

MÁRCIUS, ÁPRILIS ÉS MÁJUS HAVI ELMÉLKEDÉSEK (NAGYBÓJTÓL PÜNKÖSDIG)

IRTA:

R. PLUS S. J.

FRANCIA EREDETIBŐL FORDITOTTA:

UHL ANTAL

KORDA R. T. KIADÁSA, BUDAPEST

Nihil obstat. P. Franciscus Zsitos S. J. cens. dioec.
Nr. 6752/1939. Imprimatur. Strigoni, die 22. Sept. 1939.
Dr. Joannes Drahos vic. gen.

Nyomatott: Korda R. T. nyomdájában, Budapest.

MÁRCIUS HAVI ELMÉLKEDÉSEK

Március 1.

Nagybőjt első vasárnapja.

Ne vegyem hiába a kegyelmet.

A mai lecke Szent Pál apostolnak korinthusiakhoz intézett sürgető felhívása, hogy *ne vegyék hiába az Úr kegyelmét.*

Az Apostol felsorolja azokat a feltételeket, amelyekkel az ember hivatásának megfelelhethet és „minden dologban úgy cselekedhetik, mint Isten igaz szolgálója.”

A feltételeket a következőkben foglalhatjuk össze:

— *Türelem a megpróbáltatásokban, szükségben vagy aggodalomban, az ütések alatt vagy a börtönben, a munkában és az önmegtagadásban.*

— *Tisztaság, szelidség, szeretet, az erősség és az igazságosság erénye.*

— *Szegénység és öröm a szegénység-*

ben, szűkölködésben és teljes hiányosságban.

Ezek értékes erények, kemény és zord erények.

Miképen lehet őket megszerezni, vagy ha már van belőlük, hogyan lehet még jobban elsajátítani?

A nagybőjt előkészít minket a nagyhétre. Nemde, ha valamikor, úgy most van alkalom arra, hogy a kinszenvedésről elmélkedjem? A nélkül, hogy más hajlandóságaimnak engednék, hogy akarok törekedni, hogy mostantól a keresztrefeszítés évfordulójáig *Urunk szenvedéseiről* részletesen elmélkedem. Lesznek olyan szempontok, amelyek kikerülnek figyelmemet. Legalább azokba az eseményekbe és igazságokba mélyedjek bele igazán, amelyekről elmélkedni fogok. Gyakran oly lusta és gyáva vagyok a legelemibb áldozatok és szerzetesi életem legegyszerűbb kötelezettségei előtt. Buzduljak fel *jó Mesterem példájától*.

És azután gondoljak az egész világra. A szenvedés által való megváltás misztériuma nemcsak érettem van, hanem mindenkiért. Pedig mily kevesen merítenek hasznot belőle. Ezekben a napok-

ban meg kell tanulnom, hogy *mindíg hatékonyabban vegyek részt a világ üdvözítésében*, hogy az Udvözítő Krisztusnak tevékenyebb segítője legyek.

Olvassam el ismét Szent Pál apostol programját a mai nap leckéjében.

Március 2.

Szent Kereszt ereklyéi.

Szent Gertrúd nagyon kíváncszott a *szent kereszt* ereklyéje után, hogy azt tisztelje és általa élénkebb szeretetre gyulladjon az Udvözítő iránt. Az Úr egyik napon ezeket mondotta neki:

Te ezen ereklyéből szeretnél, amelyek Szívemet ellenállhatatlanul viszik ahhoz, aki azokat birtokolja. Nos, olvasd kinszenvedésem történetét, és tapadj azon szavakhoz, amelyeket annyi szeretettel mondtam... Ird le ezen szavakat, hogy megőrizd, mint egy ereklyét, és elmélkedj gyakran róluk... Hidd el, hogy a legértékesebb ereklyék, amelyeket e földön birtokolni lehet, az én szavaim, amelyek Szívem mély gyengédségét fejezik ki.

Követni akarom Urunk tanácsát. Mos-

tantól nagypéntekig mohón és figyelmesen olvasni és elmélkedni fogok a kínszenvedésről, hogy *lelkemnek megszerezsem az összes szükséges ismereteket*. Nem fogok csupán megállni a szavaknál, hanem igyekezni fogok arra is, hogy *Szívedig* jussak ó *Jézus*, szemlélni akarlak téged minden viselkedésedben, fel akarom fedezni azt, amit te mindenegyes fájdalmas jelenetben átéltél, amelyek a Getszemáni-kert és Golgota között lejátszódtak.

Mostantól kezdve a Laetare vasárnapot kivéve, mindaz, ami az öröme emlékeztet, eltűnik. Senki és semmi, csak Krisztus, a *keresztrefeszített Krisztus* van előttem.

Mintha félne az Egyház, hogy Krisztus sebeinek szemlélete túlságosan bánatba dönt, s azért fekete vasárnaptól kezdve lefátyolozza azokat. De én szívemben *fátyol nélkül fogom szemlélni a keresztet*.

Virágvasárnap hallani fogom a gyermekeket és asszonyokat, amint Hozsanát kiáltanak. De e miatt nem fogok csalódásba esni. A *Kálvária* mindinkább közeledik és a pap azon a napon ékes-szólóan emlékeztetni fog erre, amikor a

kereszt nyelével kívülről meg fogja
ütni a templom kapuját.

Március 3.

Kálvária és ég.

„A Kálvária az éghez legközelebb álló hely”, mondotta Barat Szent Zsófia.

Bizonyos, hogy a Kálváriánál vannak magasabb hegységek. Ez a szegény, csupasz domb csupán egy kis emelkedés volt Jeruzsálem falain kívül. Semmivel sem hasonlítható a Mont Blanchoz, az Andok, vagy Himalája hegyláncolatához.

Nincs itt szó földrajzi magasságról, hanem inkább erkölcsi és lelki nagyságról.

Az Úr minden keresztény léleknek, amely biztosan az örökkévalóság felé akar menni, a keresztet ajánlotta. Ha valaki utánam akar jönni, jöjjön a Kálváriára. Mi lesz hát azzal a szerzetesi lélekkel, amely arra törekszik, hogy a Mestert nem távolról követi, hanem lép-teit az ő lépteibe teszi, és elkíséri őt a véres úton, amely a győzelemhez vezet?

Bátorság tehát! Bizonyos napokon ez

kétségtelenül kemény lesz. Mennyi alkalom fog adódni! Sikertelenség, szárazság, kór, betegség, meg nem értés, a néha súlyos szabályzat, a környezetben lévő kellemetlen jellemek. Egyiket sem szabad elhanyagolni.

Annyira meggyőződve kellene lennem a legcsekélyebb áldozatok értékéről, hogy szomjaznom kellene utánuk. Elveszettnek kellene tartanom azt a napot, amelyen nem szenvedtem Jézus Krisztusért.

És én ezzel szemben annyira *el akarom kerülni a keresztet*. Nem rosszakaratból, hanem gyengeségből, ösztönös félelemből, hit hiányából.

„Add meg, ó keresztfeszített Mester, hogy *ne legyek kedvetlen a kereszttel*. *Éljen a szenvedés*, mert közelebb visz Hozzád!”

Március 4.

Megváltó hősiesség.

Nincs rendellenesebb és — mondhatni — szörnyűbb valami, mint az olyan szerzetesi élet, amelyben a szándékos hanyagság állandó gyökeret ver. A

szerzetesi lélek arra határozta el magát, hogy az általa választott szerzet kötelekében a keresztény *tökéletességre törekszik*, és íme, megfontoltan elfogadná azt, hogy *többé nem törekszik* erre, hanem egyszerűen közepszerű életet akarna folytatni.

Már a rendes keresztény léleknek is menekülnie kellene a „közönséges” élettől, akárcsak a pestistől. Csupán kereszttségünk címén is magasabbra — sursum — vagyunk hivatva. Egy lelki író Jézusról és *kortársainknak szóló üzenetéről* beszélve nagyon helyesen ezeket mondja: „Csak úgy lehetünk igazi és őszinte keresztények, ha feltétlenül és fenntartás nélkül Istennek és az embereknek adjuk magunkat, amelyre Krisztus példát adott kereszt-halálával...

A megváltó Krisztusban hinni sajátos és mély értelemben annyit jelent, hogy benső és személyes módon beleállunk Krisztus *megváltó hősiességébe*, illetve beleállítjuk ezt a hősiességet mint irányító és uralkodó erőt életakaratusunkba, létezésünkbe.

Ezért a *teljes keresztény élet* mindig a hősiesség jellegét viselte. E jelleg

nélkül a keresztény élet nem lenne teljesen hű.”

Már az *egyszerű keresztény élet* feltetele, hogy azt teljesen és hűen akarjuk. Mit mondjunk hát akkor a *szerzetesi életről*?

Vajjon az én szerzetesi életem hordozza-e a *hősiesség jellegét*? Dehogyan is!

„Bocsásd meg nekem, ó hős Megváltóm, hogy oly kevés vagyok hős szolgálatodban. Mindaz előtt, ami te vagy, mennyire kell pirulnom, hogy csak az vagyok, ami vagyok! Mennyire szégyenkeznem kell az evangélium minden követelménye előtt, mivel csak azt veszem irányadónak, amit evangéliumodból okosan kiválasztottam és magamnak kialakítottam. Tégy engem *bátorrá igyekezetemben, nagylelkűvé szabályzatomban és vállalt kötelezettségeimben.*”

Március 5.

Urunk haláltusója.

Nézzük először a *keretet*.

Vannak-e még olajfák, amelyek Krisztus getszemáni *szenvedéseinek tanúi* vol-

tak? Valószínűleg. Mária mennybemenetele templomától 25 méterre (egy kőhajításnyira) található egy barlang. Ide tért-e be Jézus, miután egyideig járt-kelt a kertben? Lehetséges. A keresztények az első századtól kezdve ezt az *angyaljelenés és vérizzadás* helyének tartották és tisztelték. Föléje templomot is építettek, amelyet a szaracénok elpusztítottak. A keresztések a barlangot kápolnává alakították át. Ez egy köralakú, 12 méter kerületű és 8 méter széles barlang, amely sziklába nyúlik bele. Közepén természetes pillér tartja a mennyezetet. A tetején lévő nyíláson keresztül dobták be az olajbogyókat, amidőn a barlang présháznak szolgált. 1802 óta három oltár áll benne istentisztelet céljára. A kép a vérizzadásos Krisztust ábrázolja és rajta a felírás: „Itt lőn neki verejtéke, mint a vér cseppjei.”

Mily borzalmas jelenetet láttak ezek a falak: Jézus, az általános engesztelő, minden vétkünkkel megterhelve, összetörve, megsemmisülve. Olajprésház lehetett a barlangban; bizonynyal az volt, amelyben haldoklott, gyötrődött a világ Udvözítője. „Atyám, nem bírok többet,

ez igazán sok!” Sajnos, fenéig ki kell inni a rettenetes italt.

„Ó Jézus, te mondtad bizalmasodnak, Alacoque Margitnak: „Akarom, hogy *szíved menedékhelyem legyen*, ahová visszahúzódok, amikor a bűnösök üldözni és magukból kivetni fognak.” Engedd, hogy kinyissam *lelkemnek szegény kertjét*, hogy neked ilyen szükség esetén menedéket nyujtsak. Itt téged elrejteni, vigasztalni és szeretni foglak.”

Március 6.

Una hora.

„*Una hora . . . mecum.* — Egy óráig . . . velem.”

— Uram, ez sok.

— Igen, tudom, mindaz, amit tőled kérek, mindig sok.

— Nem úgy, de *álmos* vagyok.

— Bizonyyal, és nem haragszom rád e miatt. Csakhogy én csalódásban ringattam magamat . . . Azt képzeltem magamban, hogy álmoságod ellenére megtennéd azt szeretetből, hogy *egyideig velem légy*. Tévedtem, sokat kértem.

Hozzátok kellene alkalmazkodnom, ismerni kellene titeket. Kívánságaimban túlméretezett vagyok. Mindig *jobbat vártam*. Te nem vagy jobbra képes. Ez nem a te hibád.

— Ah, mily okosan beszélsz, Uram!

— Igen, kell, hogy így beszéljek. Én olyan szeretetformát mutattam, amelyet hatásosnak hittem, és az egy nevet visel, amely nem nagyon . . . okos. A neve: *a kereszt örültsége*. De ez inkább *nekem* szól. *Számodra* túlságosan erős. Aludj, aludj, ez okos dolog. Júdás az éjben halad előre, Júdás és csapata. Jön, hogy elfogja Isten Fiát. Ezért 30 ezüstpénzt adtak neki. Dehát megérted, hogy ha az ember megkapta a bért, el kell végezni az előírt feladatot. Ez is okos dolog.

— Ne tréfálódjál, jó Mesterem! Szeretlek téged, de persze nem addig, ameddig kellene. Végy fel újra engem, végy fel merészen! Ha tudnád, mekkora az én nyomorom! *Gyenge vagyok*. Ha nem is fizikailag, de erkölcsileg gyenge, oly gyenge vagyok!

— Szeress. Minden rendbe fog jönni.

Jézus a bűn súlya alatt.

A halálverítékező Szív rendjének egyik szerzetesnője, a compiègne-i zárda tagja, ki a *getszemáni Jézus belső fáj-dalmái* iránt különös tisztelettel viseltetett, 1935 április 12-én, a Fájdalmas Anya ünnepén a következő imádságot hagyta hátra jegyzeteiben:

„Udvözöllek ó jó szenvedés, malaszt-tal teljes, az Úr van teveled. Áldott vagy te az Isten valamennyi ajándékai között, mert te Jézusban voltál, mielőtt hozzám jöttél volna.

Szent szenvedés, amely által Isten a teremtménynek adja magát, Isten akara-ta szerint teljes lelkemből téged hív-lak, téged kívánlak, téged óhajtlak, add nekem Istenemet, add nekem őt telje-sen... végtelenül... örökké...

Szent szenvedés, a tiszta szeretet anyja, vájd bennem a „mélységet“, vál-toztasd át az én bűnös nyomorúságomat „Jézus-bűnné“... most, minden csele-kedetemben és mindig; egészen a végső áldozat drága órájáig. Tégy az én éle-temből „tökéletes áldozatot“ Isten di-csőségére.” (Mária-Petra anyja.)

A legkínosabb gondolat, amely alatt Mária-Petra anya úgy érezte, hogy le-
roskad, az volt, hogy Jézus, maga a
tisztaság, *minden vétkeinktől megter-
helve* bemutatthatta magát Atyjának. Ő
e vétektömeget „Jézus-véteknek” neve-
zi, és ezt a kifejezést helyesen kell ér-
telmezni, s akkor csodálatosan meg-
ragadó valóságot fejez ki. Gondoljak a
rettenetes szavakra: „Atyám, Atyám,
miért hagytál el engem?” Gondoljak a
getszemáni Jézus esdeklésére: „Atyám,
távolítsd el tőlem e kelyhet!”

Amikor szenvedek, egyesüljek a világ
vétkének borzalmas súlyát vállain hor-
dozó Jézussal.

Március 8.

Nagybőjt második vasárnapja.

Magamtól semml.

A mai nap miseimája mondja: „Ó
Isten, ki látod, hogy *magunktól semmi
erőnk sincs.*”

Mennyire igaz ez!

A múlt vasárnap szép elhatározásokat
tettem. A Szent Pál apostolnak korinthu-
siakhoz írt leveléből vett szentlecke

programmja elbűvölt engem és egész szívből a lehető legjobban akartam azt megvalósítani.

Sajnos, ismét eggyel többször megismertem *gyengeségemet*, és bár törekedtem a héten a szenvedő Krisztusra gondolni, talán mégis igen lanyahtam, vagy legalább is a buzgóság, amellyel a világ üdvét munkálni és a Megváltóban részesedni kívántam, a messzeségben elveszett. Nagybőjtöm nem kezdődött meg bátorsággal.

Ó Jézus, ne haragudj e miatt rám. Te tudod, hogy milyen agyagból vagyok gyúrva és milyen szegény vagyok. Példád és gyámolításod ellenére *vonszoló magamat* a helyett, hogy haladnék; keresztemet *panaszkodva* hordozom. Többször elhaladtam az áldozat mellett, pedig hívásod sürgetően hangzott.

Könyörülj rajtam!

Milyen értéktelen szerzetesnő vagyok! *Nekem* kellene rajtad könyörülnöm, és *íme, téged* kérlek, hogy könyörülj rajtam.

Ó Jézusom, ha akarod, *segítsük egymást közösen*. Add meg nekem hatalmas kegyelmedet, sugallj nekem élénk szánalmat, égő vágyakat, és így ezekkel

kevésbé szegényen megyek segítség-
gedre, és *felajánlom magamat, hogy
együttműködjem a Megváltásban.*

Március 9.

A habozó Jézus.

„Atyám! Nem tudom! Ez sok! Távo-
lítsd el a kelyhet!” Jézus valóban ha-
bozott? Igazán távol akarta magát tar-
tani a Kálváriától? Gondolta-e magában,
hogy rettenetes aggodalmát az Atya
felé kitárva talán kisebbiteni fogja
szenvedéseit, amelyek reá zuhanni kés-
zültek?

Vagy talán inkább *reám gondolva*
haldokló Szívébe óhajtotta engedni ezt
az emberi vágyat, hogy ott benn meg-
találjam és vele egyesíthessem akarat-
lan meghátrálásaimat... ellenszegüle-
seimet?

Mily különös Jézusnak Atyjával való
alkudozása: „Atyám, engedd el valamit
a követelt béréből! Te jól látod: mindez
a megaláztatás, mindez a borzalom,
mindez a gyalázat, mindez a vér, mind-
ez a tövis sok. Nem tudnám *kevesebb
béren* megváltani a világot?

— De Fiam, nem határoztuk-e ezt el közösen öröktől fogva, felfoghatatlan szeretettel? Tudva jól, hogy érettük, a nyomorultakért, vagy jobban mondva a szerencsétlenekért... Kell, hogy lássák, mennyire vannak szeretve. Sic Deus dilexit mundum. Egészen eddig szerettük őket.

— Atyám, fiat! Legyen!"

És ez idő alatt Júdás gyalázatos üzérkedése a papi fejedelmekkel: „Száz sziklus ezüstért. — Nem, ez nagyon sok! — Hatvanért? — Nem. — Harmincért? — Menj harmincért!" Vagyis közepes értékű állat díjáért.

Ime Isten! És íme... *mi!* Ime... *én!*

Március 10.

Meghosszabbította imáját.

Én, amidőn az elmélkedés nem édes, igyekszem azt *megrövidíteni*, megszüntetni.

Vegyem példaképül a getszemáni Jézust.

Bizonnyal rettenetes az Atya követeléseinek teljesítése, nem mintha öröktől fogva nem hagyta volna jóvá, hanem,

mert érzékenysége megretten előttük. Ezek az emberek, akikért holnap a Kálvária hegyén fel fogják feszíteni, mily gyűlöletes fajzataból valók! *Legtöbbje* nem fogja megérteni, és azok között is, akik meg fogják érteni, hánynak lesz bátorsága, hogy a Mestert a kereszting kövesse, hogy szeretetért szeretetet adjon, hogy a világ üdvösségeért együttműködjön vele!

Még a *legjobb*ak között is, kik a leggyengédebb választás, a magasabb hivatás tárgyát képezték, mennyi a buká! Itt egészen közel alszik a *tizenegy* apostol. A *tizenkettedik* . . . Sajnos! Sajnos! Nem közeledik-e a sötétben, hogy engem eláruljon, megcsókoljon, átadjon. Mintha nem fedezném fel az én fényességemben. De eljött az idő. Kell, hogy a halál műve beteljesedjen.

És *Péter*, holnap. Nagyon szeret engem ez a derék és szegény Péter, de mily gyenge még, és a kakas holnap reggel nem fog háromszor megszólalni, amikor ő háromszor megtagadott engem.

És *Júdás*, a szerencsétlen öngyilkos!

És a világ, a bűn zsákmányává lett világ, hosszú korokon át . . . Hiába fogom keresni a híveket, hogy szeresse-

nek engemet, nem fogok közöttük találni vagy *nagyon keveset*.

Atyám! Atyám! Mily rémes kérdés!

És Jézus kitart. Ő nem menekül el. Ő marad. Ő sürget. És minél sötétebb a dráma, annál inkább imádkozik.

Elkeseredett elmélkedéseimben gondoljak egy másik elkeseredett imádságra, az én jó Mesterem getszemáni imádságára, és tartsak, tartsak, tartsak ki! Ha lehetséges, imádkozzam többet és mint Jézus, *hosszabbítsam meg imádságomat!*

Március 11.

A halálgyőtrelem angyala.

Nehéz jól szenvedni. Mindazonáltal az ember néha találkozik feltétlenül Istennek alávetett lelkekkel, kik, mint-hogy neki áldozták magukat, soha semmit sem akarnak visszavenni, még a legnehezebb szenvedések között sem.

A betegek folyóirata, a Vaincre írja: „P. Lacordaire ezer megpróbáltatástól megtörve, de hősies hűséggel megvallja, hogy nem csalódott. „Feltétlen és végtelesen biztonsággal kell hinnem, — mondja — hogy ami Istentől jön, az a leg-

jobb, még ha emberi szempontból a legrosszabbnak is látszik. Ezerszer láttam ezt az életben." És a cikkíró folytatja: „Az egyik beteg fiatal életének estéjén csodálatos mosollyal mondotta nekem a következőket: „Atyám, valamikor a jó Istennek ajánlottam *szívem minden dobbanását*. Ah, ő meghallgatott. Ez túlságosan szép. Nem gondoltam, hogy egy napon, most annyira fogom szeretni, amikor szívem százharmincat ver.”

Egy másik beteg írja:

„Nagyon csalódtam az orvos határozata folytán. Meg voltam győződve, mint ő, hogy a műtőasztalon fogok maradni, és ezekben a várakozási napokban igyekeztem ezt *kívánni az Üdvözítőtől*, és örömmel láttam, mint fogom a jó Pásztort az örök akolban ünnepelni, és most megbotlom és ingadozom, amikor felveszem a nehezebb keresztet. Nem szenvedtem eleget, és könnyű lett volna ilyen szépen végezni. És aztán annyira hívtam az Úr Jézust, és most hogy eljött, *másképpen vártam*. Ó, kétségtelenül semmit sem veszek vissza és (mindent) elfogadok, de még nem találtam meg egészen az egyensúlyt; a mélységes

béke békét keres az új rendben, amely számára kijelöltetett.

Most majdnem állandóan szenvedek, és néhány napja valóban kínos gyötrelmek vonulnak rajtam keresztül. Ez a kezdet és igyekszem habozás, de nem remegés nélkül felajánlani . . ."

Mindkét eset különböző módon kifejezett, ugyanazon értékű nagylelkűséget mutat. És én tudok-e szenvedni?

Március 12.

Legyen meg a te akaratod.

Elfogadni azt, amit Isten akar. Ime, a szentek nagy titka.

Amikor az, amit Isten akar, összhangban van azzal, amit mi is akarunk, könnyű a meghódolás. Ellenben, ha az, amit Isten akar, *keresztezi terveinket*, ellentmond kívánságainknak, megdöbenti várakozásunkat, megsebzí szí-vünket, oh, akkor milyen nehéz a meghódolás.

Ezekben a kemény pillanatokban gyakran szemléljem Jézusomat a Getszemáni-kertben. Nézzem Őt, amint Atyjánál igyekszik egy kissé lecsökken-

teni a megváltás bérét és azt *meri kérni*, hogy az az akarat, amely megtestesülésekor volt, összhangban legyen a benne érzett erőkkkel.

Hallgassam a lázas ajkairól, lángoló Szívéből jövő könyörgést: „Atyám, Atyám, távolítsd el tőlem a kelyhet... Te jól látod. Nem bírom...” Hallgassam kiváltképen a véres program *elfogadását*: „Mindazonáltal Atyám, *a Te akaratod* legyen, és ne az enyém.”

Hagyatkozzam Istenre, *amikor minden elhagy engemet*. Ez fontos, és mégis mily ritka ez. Pedig már az egyszerű, jó érzék kívánja ezt. Ha valóban hiszem mindazt, ami Istent jelent, akkor miért ne adjam át magamat teljesen az ő bölcseségének és szeretetének? Ezt mondta valaki: „Nem félek mástól, mint attól, hogy túlságosan félek; csak attól kell félnem, hogy az Istennek való alávetettség hiányzik bennem.”

Ez a józan érzék, ez az erény. Vajjon barbár Mesternek adtam-e magamat, vagy *a jó Mesternek*? Higgyek az ő szeretetében, higgyek az ő irgalmasságában. Reméljek minden reménytelenség ellenére. Annál inkább adjam át magam,

minél inkább gondolom, hogy elhagyatva
vagyok.

Március 13.

Menthetetlen.

Urunk ügyes a *hibák mentegetésében*. Keresztjének magasságából védeni fogja a hóhérokat: „Nem tudják, mit cselekednek.” Nagyon nehezen hívő apostolainak mondja: „Még nem tudjátok felfogni.”

Szigorú azokhoz, akiket hívott, akikhez beszélt, akik hallották szavait — és elhagyták őt. Ezeket *menthetetleneknek* jelenti ki. A palesztíniaiakról, akik körében élni akart és akiknek az evangéliumot hirdette, az utolsó vacsorai beszédben mondotta: „Ha nem jöttem, és nem szólottam volna nekik, vétkük nem volna, most pedig nincs mentségük bűneikre.” (Ján. 15, 22.)

És én? Mekkora az én *felelősségem*?

Hallottam Jézus szavát... Akkor, amikor talán csak azon volt az eszem, hogy szórakozzam, ő megelőzött engemet és különös szolgálatára választott, szeretve hívott. És meghívásom ezen

áldott pillanatától kezdve mennyi kegyelem, mennyi apró hívás, mennyi mindenféle szerető sürgetés.

Mit tettem? *Hogyan válaszoltam?*

Talán számos alkalommal ellenálltam nekik, bedugtam fülemet, nem akartam látni, nem akartam követni Őt?

Nem menthető!

Bárki másnál találni lehetne valami magyarázatot. Nálam egyet sem. Talán Urunkat jobban szeretik és szolgálják a világban és akkor itt nálam leszállított értékű szolgálat... De nem! Az ellenkezője. A jó Mestert mindenki elfelejti és elhagyja, nem akarnak neki szolgálni, vagy rosszul szolgálnak neki... És én úgy teszek, mint mindenki más.

Menthetetlen!

Hát nem olvastam: „*Sokat fognak kérni attól, aki sokat kapott.*”

Március 14.

A bolondok ruhája.

Nemde, ez a gyalázat teljessége? *Bolondnak* tartani azt, aki a maga személyében *Bölcsesség*. Azt, aki az *Atya* ér-

telme, a könnyelmű élvhajász és az aljas szenvedélyek keresője bolondként kezeli.

Ó Jézus, ez a Heródes, aki téged szórakoztatónak vett és feldühösödik a te hallgatásodtól, azt hiszi, hogy szelleme-
sen cselekszik, amikor az esztelenek jel-
legzetes öltözetében visszaküld Téged
Pilátushoz.

*Hol az esztelenség, hol az örület? Ben-
ned, ó jó Mesterem, vagy Galilea okta-
lan kormányzójában, aki semmit sem
látott, semmit sem értett meg, és úgy
ül trónján, mint egy lélektelen, pöffesz-
kedő páva?*

De mit számít itt Heródes! Téged, ó
Jézus, bolondnak tartanak? Olyannak,
aki elvesztette az eszét és nem tudja,
mit cselekszik?

És íme, aggály támad bennem. Any-
nyira tévedett ez a Heródes? Vajjon nem
örültség-e az, amit Te érettünk csele-
kedni méltóztattál? Hogyan? Tudva azt,
hogy mik voltunk és mily kevésbé fogja
az emberiség a századok folyamán fel-
használni kiontott véredet, hogyan tudtál
beleegyezni abba, hogy érettünk úgy
buzgólkodjál? Ez nem *tiszta örültség?*

Ah, ez nem olyan értelemben vett örültség, amilyenre Galilea szerencsétlen tetrarhája gondolt, hanem a Szent Pál értelmezésében vett örültség. A *szeretet örültsége*. Ó, igen. Hogy az Atyának öröktől fogva felajánld magadat és megments minket, hogy meghatározott időben leszállj a szegény jászolba, hogy beleegyezzél ebbe a szörnyűséges kínszenvedésbe és felmenj a Keresztfára, amely azt megkoronázza, nemde azért örültségnek, isteni örültségnek kellett Téged hatalmába ejteni? *Az ember nem szeret ilymódon!*

De igen, gyermekem, amikor az ember az, ami én vagyok, így szeret.

Március 15.

Nagybőjt harmadik vasárnapja.

„Amiképen Krisztus szeretett minket.”

Nagybőjt harmadik vasárnapjának szentleckéjét Szent Pál apostolnak efezusiakhoz írt levelének egy részlete képezi. „Éljetek szeretetben”, kéri az Apostol a kis keresztény gyülekezettől, amelyet nemrég alapított. És mi legyen szereteteteknek példaképe? Jézus szere-

tete, ki áldozattá tette magát üdvösségünkért. „*Éljetek szeretetben, amiképen Krisztus is szeretett minket s odaadta magát érettünk áldozatul, jóillatú áldozatul Istennek.*” (Ef. 5, 2.)

Én félek az áldozattól. Csináltam-e abból elégségesen szeretetkérdést?

Természetesen, *magát feláldozni*, az mindig kerül valamibe, de *szeretni*, az *nem kerül semmibe*.

Ubi amatur, non laboratur. — Ahol szeretnek, ott nem szenvednek, mondja Szent Ágoston. Ott, ahol szeretet van, nincs fájdalom, vagy ha van fájdalom, örömmel elfogadjuk, mint a szeretet különös bizonyosságát.

Törekedjem tehát arra, hogy azon mértékben, amint a nagybőjt előrehalad, növekedjem mindinkább a szeretetben. A szentmise *introitusa* így kezdődik: „*Oculi mei semper ad Dominum* — Szemeim állandóan az Úr felé.” Mindinkább a szenvedő Úr felé tekintsek. Az ő nézése bátorságot fog adni és ösztönözni fogja lendületemet.

„Ó Jézus, ki annyira szerettél engemet, taníts meg szeretni Tégedet! Gyötrelmes kínszenvedésednek elmélkedése lelke-

sítsen engemet. Követni akarlak téged, keresztfeszített Mesterem, mindennapi keresztleim alázatos elfogadásával; ezek a keresztek, szabályaim keresztlei, hivatalom keresztle, szárazságaim keresztlei, betegségem keresztle vagy a kor keresztle, várt keresztek és hirtelen jött keresztek. Éljen a kereszt! De ó Jézus, hogy éltessem ezt, *tedd előbbé szeretetemet!*"

Március 16.

A megkötözött Jézus.

Szemlélem Jézust, amint kezeit megkötözik, amiképen a *csendőrök* a szerencsétlen elfogottakat *megkötözik*...

Ő mindeneknek Mestere. Ő volt az, aki az Atyával és Szentlélekkel együtt a világokat az ürbe dobta, és mindent, ami van, semmiből teremtett. Az Ő *mindenható kezei*, íme, megkötözve!

Ő a földön járt jócselekedeteket vetvén. Kezeivel megszorította a kenyeret, megáldotta a kisdedeket, megérintette a vakok szemeit. Az ő jótevő kezei, *íme, megkötözve!*

Megkötözve, megláncolva, tehetetlenek!

Vége. Nem szabadíthatja ki magát a bűn súlyos terhe alól, amely reáesik, mint egy kidőlt fa, nem menekülhet el az Atya szerető, de oly követelődző igazságától, a kínzásoktól és verésektől...

Ha az embernek a *kezai szabadok*, használhatja azokat és elháríthatja velük az ütéseket.

Itt lehetetlen! A borzalmak rászabadulhatnak, Jézus nem tehet semmit.

Én is *meg vagyok kötve!* Engedelmeségi fogadalmam által. A szerzetesi léleknek egyetlen cselekedete az, hogy semmi mást, csak isteni cselekedetet végez. Mit akar az Úr? Ezt. Jól van. Azonnal és mekkora készséggel és milyen szeretettel végzi azt.

Talán mily hosszú ideig voltam bagatell dolgokhoz, semmiségekhez — ki tudja, sőt még bűnhöz is — kötve? Titkos kötelékek, de valódiak. Rabszolga kötelek. Ó, mennyire el akarom fogadni a nagylelkűen felajánlott engedelmeség *megszentelő kötelékeit*, hogy helyrehozzam az egykor érzékenységből jött

megkötöttségemet és egyesüljek a kínszenvedéshez kötött Jézussal.

Március 17.

Az ostromozás oszlopa.

Miután Pilátus látta, hogy Jézust nem tudja a zsidók bosszúállásától megszabadítani, megparancsolta, hogy ostromozzák meg. „*Én semmi vétséget sem találok benne, amely halált érdemelne, — mondja ő — megfenyítem tehát és elbocsátom őt.*”

Pilátus reméli, hogy ez a fenyíték ki fogja elégíteni Urunk ellenségeit. Amikor látni fogják borzalmasan összemarcangolt testét, bizonyosan kijelentik, hogy ki vannak elégítve, és Jézus így elkerüli a halált.

Rossz számítás. Pilátus nem vette számításba a gyűlöletet. A zsidók a vezetőktől feltüzelve még a rettenetes ostromozás ellenére is követelni fogják Jézus halálát.

Az ostromozásnál egy oszlopot használtak, amelynek egyik felét jelenleg Rómában, Szent Praxedis templomában, a másik felét Jeruzsálemben őrzik. A

Rómában levő részt Colonna János bíboros 1223-ban a Szentföldről vitette Rómába.

Jézust állva kötözték ehhez a *gyalázatos oszlophoz*, amely körülbelül kétméteres volt és felül, valamint a közepén gyűrűk övezték és horgok voltak rajta. Az elítéltet kényszerítették, hogy átkarolja az oszlopot, kezeit felemelték a levegőbe és rákapcsolták a felső gyűrűkre. A testet annyira megfeszítették, hogy — a magánkinyilatkoztatások szerint — szegény Udvözítőnk lábai alig érintették a földet. Megértjük, hogy ebben a helyzetben *a kifeszített bőrnek* az ütésektől megszakadni és *vértől patakzani* kellett.

Ó, Jézusom! Mily rettenetes gyötrelmet kellett elszenvedned! Mennyire szeretnék engesztelni a te szent helyeden. Ó, engedd, hogy megcsókoljam a földet, amelyre vérednek cseppjei aláhullani kezdtek. *Mi hát a vétek*, hogy jóvátételére ily borzalmas büntetést kellett elszenvedni?

Az ostorok.

A rabszolgák az *ostorozásnál különböző fajta kízóeszközöket használtak.* Ilyenek voltak a hajlítható fűzfavesszők, ökörinszálak, szíjak. A nagy bűnösök-nél kis láncokat és vasrúdra erősített köteleket használtak, amelyeknek végén ugyanazon fémből készült horgok voltak, amelyek a húsba vágtak, és belőle cafatokat téptek ki. Urunknál még szűrés tűskevesszőket is használtak.

Amidőn a kízás — egyesek szerint *háromnegyed óráig tartott* — véget ért, a saját vérében fürdő Jézust levették az oszlopról és Ő összeesett. A hóhérok röhögve ürítették ki az utolsó poharat.

Mily különös és idegenszerű ez a *kízási örület*, amely bizonyos órákban bizonyos embereket hatalmába ejt. Mintha nem lenne elég a mindenféle szenvedésből, amely a világból szétárad! Nem. Ne beszéljük el az egyes forradalmakban elkövetett borzalmas vérengzéseket. A *gyönyör* vagy a *gyűlölet* állatját alkotta a *gonosz* szenved-

dély az emberi teremtményből, amely kezdetben, amikor Isten kezéből kikerült, oly szép volt. Az emberiség fellázadt a szuverén felség ellen. Nos, az emberi teremtményben a legaljasabb ösztönök fognak fellázadni és legrémesebb borzalmak jönnek napvilágra.

És Urunk ezen az oly hitvány világon méltóztatott *megkönyörülni*.

Nem tudtad hát Uram, hogy mik vagyunk mi?

„Ó kegyelem, bocsánat ennyi borzalomért, a földre hullott minden vérért, minden gazságért és megnevezhetetlen barbárságért, az üldözésekért és kínzásokért.

Mennyire vetni kellene a jóságot, hogy jóvá tegyünk minden gyűlöletet!

Március 19.

Szent József.

Nem történik-e meg az áccsal gyakran, hogy a deszkák összeillesztésekor *keresztalakot* képez?

Szemlélni fogom *Szent József műhelyét* és látni fogom az atyát és a gyermeket, amint együtt dolgoznak, hogy

minél gyorsabban és minél jobban ki-
elégítsék a kívánalmakat. Fával dolgoz-
nak, azt alakítják, és íme, hirtelen ki-
alakul *a fájdalmasan emlékeztető kép.*

Ki ismeri a jövőendő *keresztrefeszítés*
Szent Józsefét? A názáreti hosszú esté-
ken bizonyára kérte Jézust, hogy ma-
gyarázza meg a prófétákat és más szent
írók szövegét. És a Gyermekek magyaráz.
Magyaráz bővebb kitérés nélkül. Éppen
azt mondja meg, ami szükséges, és a
nagyon fájdalmas részleteket a maga
számára tartja fenn. De József, ki
alapjában ismeri a Szentírást, Jézus
diszkrét hallgatásaiban felismeri a véres
szöveg fényét, amelyet a prófétáknál
olvasott vagy amelyet a rabbik kifej-
tettek.

Jézusnál minden jelen van a legkisebb
részletekig. Ő „ezért” jött és ebből a
rettenetes *keresztrefeszítésből semmi*
sem kerül ki figyelmét, nem távozik el
mellőle egy pillanatra sem. Később
Getszemániban engedni fogja, hogy a
gyötrő haláltusa szétáradjon lelkében,
de ez az agónia egész életén végigvonul.
Az, Aki tudja, hogy borzalmas kínokat
kell majd szenvednie és a mellett túl-
ságosan finom természettel rendelkezik,

nem tudja eltölteni a várakozás idejét a nélkül, hogy már előre végig ne szenvedje a bekövetkező gyötrelmeket. Igen nagy boldogság az számunkra, hogy *nem ismerjük előre keresztjeinket*. Jézus ismeri előre keresztjét és mindazon keresztteket, amelyeket keresztje képvisel. Szüksége volt istensége teljes segítségére, hogy embersége földi életének örökös, minden pillanatnyi haláltusáját elviselje.

Ezek a deszkák, amelyek kereszteződnek és a végzetes eszközt ábrázolják, csak égetőbb figyelmeztetésül szolgálnak. Így élni, folytonos haláltusában, *micsoda haláltusa!* És én nem tudok semmit sem elviselni. Tanuljam meg hordozni alázatosan keresztjeimet.

Március 20.

Az ostromozás hóhérai

Egyes lelkek elmondják, hogy miként látták az Úr hóhérait. Nem vagyok köteles leírásaikat történelmi tényeknek elismerni, de valószínűek és segítségemre lehetnek, hogy *visszaállítsam a jelenetet*.

„Hatan voltak és kettenként csoportosultak: szeges, felborzolt hajuk, ritka és erős szakálluk, sötét bronz színű bőrük volt. Ruházatuk nem volt más, mint testük körül egy öv, és egy bőrvagy szövetdarab fedte mellüket, mely oldalt nyitva volt. Karjuk csupasz volt, lábukon sarut viseltek. Az egyiptomi háttérvidék gonosztevői voltak és a csatornamunkálatoknál, valamint a középületeknél foglalkoztatták őket. Közöttük a legelevenebbek és leggonoszabbak a pretóriumban a *hóhérok* szerepét töltötték be.

Ezek a félig részeg emberek az ördögkhöz vagy a vadállatokhoz hasonlítottak. Már ostoroztak halálra ugyanazon oszlophoz kötözött szerencsétlen gonosztevőket.

Hogy minden szánalomérzést kiöljenek belőlük, a papi fejedelmek a katonákkal egy korsó vörös, égetett szeszes italt juttattak nekik, amely több kedvet adott nekik a munkához.”

Ime, a *hóhérok*, akik anyagi eszközzel verték az Udvözítő testét; de én tudom, hogy az igazi hóhérok a *vétkek*. Oh, ha azok a szerencsétlenek, akik vétkebe esnek, csak egy pillanatig is el-

mélkedtek volna az oszlophoz kötözött Jézusról. Én minden gyalázat és szemérmertlenség és mindenfajta gonoszság engeszteléséül, amelyet elkövettek és elkövetnek, felajánlom Urunknak *szeretetemet*, és minthogy ez oly csekély valami, felajánlom az összes szentek és az összes nagy szerető lelkek *szeretetét*.

Március 21.

Jézus keresi ruháit.

Több lélek az elmélkedés misztikus világában felfedezhette a kínszenvedés bizonyos jeleneteit és megegyezően ír le egy *különösen fájdalmas részletet*.

Az Úr Jézus, miután az oszloptól elszakítva vérében összeroskadt, a földön vánszorogva, legelőször a közelében levő öve és *ruhái felé nyúlt*, azonban az aljas gonosztevők, kik megostorozták, folytatni akarták a játékot és röhögve, lábaikkal az egyik oldalról a másik oldalra taszigálják. Abban a pillanatban, amikor éppen eléri az övet, a gyalázatos hóhérok egyike *belerúg*, eltaszítja és arra kényszeríti a jó Mestert, hogy újra kísérletet tegyen. Úgy mondják, ez

a durvaság mélyebben megsebzí Jézust, mint az ostorszegek.

Ó Jézus, midőn csodálatos vértanúdat, Szent Felicitást a bőszi bika a levegőbe dobta, utána a földre zuhant és látva, hogy ruhái nem fedték el eléggé testét, sietve eltakarta magát. A tisztaság mily szép cselekedete ez!

„Édes Udvözítőm, szeretlek téged látni, téged, a végtelen tisztaságot, amint összeomlásod ellenére megkeresed ruháidat, hogy tagjaidat befedjed. Imádkozni akarok minden tisztátalanságért és bűnös ruhátlanságért... ugyan-csak minden durvaságért és bántalomért, amellyel legjobbjaidat illetik, kik neked szolgálnak.”

Március 22.

Nagybőjt negyedik vasárnapja.

„Igazságosan sujtva.”

A napi miseimádság a szívbánatot kéri. „Cselekedd, kérünk, mindenható Isten, hogy bűneinkért igazságosan sujtva, megennyhíttessünk a kegyelem vigasztalásával. A mi Urunk Jézus Krisztus által.”

Fájdalom, öröm. Bűneink fájdalma, az

üdvösség öröme. *Fájdalom*, hogy Jézus szenvedéseiben valami voltunk, *öröm*, hogy a megváltó szenvedés haszonélvezői vagyunk.

Az ember azt mondhatná, hogy az Egyház nem mer minket nagyon soká a szenvedő misztériumok színe előtt hagyni a nélkül, hogy örömszót, vigasztaló igét ne mondana. Így van ez az ádventben is, amikor az egyik vasárnapon a viola színű miseruha helyett — ott, ahol van — rózsaszínű miseruha vehető.

Az egész napi liturgia egy örömhimnusz, kezdve az Introitus első szavától a könyörgés végéig, beleértve a szentleckét és a graduálét. „Örvendeztem, midőn mondták nekem: az Úr hajlékába fogunk menni.” Az evangélium a kenyérszaporítás örömhíre.

De én úgy érzem, hogy a *fájdalmat* kell előtérbe helyeznem. Nem tehetem meg azt, hogy nézzem, mint közeledik Udvözítőm mindinkább a keresztfeszítéshez és nem bánkódom. Számomra ez végtelenül gazdag tartalmú megváltás, de az Ő számára oly súlyos tartalmú szenvedés.

„Igazságosan sujtva”, mondja a könyörgés. Ő igen, mennyire igazságosan!

Az Úr hegyeihez fogok érkezni, de milyen fog az isteni vezető odavezetni? Utamon a kenyerek megsokasítnak és semmi sem fog hiányozni megszentülésemhez, de *mekkora árat* kell fizetni neki, az isteni gabonának, amely irántam való szeretetből megtöretett.

Március 23.

A töviskoronázás.

Körülbelül kilenc óra lehetett, amikor az ostorozásnak vége lett. A *töviskoronázás* azonnal utána ment végbe a testőrség udvarán. Lehet, hogy a katonák a helyett, hogy Jézust egyenesen a Fórumra nyíló oszlopcsarnokon keresztül vezették volna ide, azon hely előtt vittek, ahol a *papi fejedelmek* székeltek, akik nem kímélték irányában gúnyos gyűlöletüket. Jézus időről-időre megtörli a hátára dobott ruhával orcáját, amelyről vér folydogál.

A koronázás szertartásához *trón* kellett. Ime, egy csonka oszlop, amelyet gonoszul kövekkel és üvegdarabokkal hintenek be. Durván ráültetik az édes Udvözítőt. Vállairól ismét leveszik a

ruhát és hátára ujjatlan vörös *posztót* tesznek.

És íme, a *töviskorona*. Inkább hasonlított egy kalaphoz vagy sapkához, mint koronához. Három tövisvessző összehajlásából tevődött össze és a tövisek javát szándékosan befelé hajlították. A kéznél kétszer szélesebb koronának elülső felét megfogták a hóhérok és a szent főre nyomták. Aztán *botokkal* rávernek erre a fájdalmas sisakra, vagypedig kiveszik az Udvözítő karjaiból a *nádat*, amelyet mint kormánypálcát, összekötött kezeibe csúsztattak és azzal erős ütésekkel mérnek fejére. A tövisek minden esetben belemélyednek. *Borzalmas kín*. És az Udvözítőnek már megdagadt orcájáról foly a vér.

És Jézus időnkint kinyitja ajkait, nem hogy panaszkodjék, hanem hogy mint egy elalélt ember, valami kis levegőt szívjon és enyhítse égő *lázát*. Szemei imádkoznak. Az égre tekint. Mindezt szemtől-szembe látta az Olajfák-hegyén az előző este és attól érzékenysége egy pillanatra megriadt. Mindezt látta életének mindenegyres pillanatában. De mégiscsak más messziről szemlélni vala-

mit, mint a jelen pillanatban átszenvedni.

Március 24.

Szenvedések.

Guido Reni, az olasz festő állította, hogy a szenvedésnek arcán több mint *háromszáz különböző kifejezését* tudja adni, és amint mondják, nem dicsekedett.

A Gondviselés Guido Reninél ügyesebb. Ő egy és ugyanazon szenvedésnek ezer és ezer különböző kifejezését tudja adni a lelkek végtelen különbsége szerint.

Ez azt mutatja, hogy engem is érni fog szenvedés, éspedig *több, mint egy-fajta szenvedés.*

Milyen mértékben alakítottam magamat, hogy elfogadjam, belőle hasznot merítsek, általa feljebb emelkedjem, Istennek nagy dicsőséget és a lelkeknek különös segítséget nyujtsak.

Én nem tudok szenvedni. Rosszul szenvedek. Először könnyen *panaszodom.* Szent, Margit (Alacoque) elhatározta, hogy apró betegségeket és más bajokat megőriz a maga számára. Ha a szüksé-

ges jelentést meg is kellett tennie a betegápoló nővérnek, azért örült, ha fejfájását és rosszullétét titokban elszenvelte.

Bizonyos puhaság másik formája a következő: *nem keresem-e túlságosan gyorsan az orvosságot?* Természetesen mindenekelőtt legyek alkalmas hivatalom betöltésére, és többet ér egy aszpirin, mint a szükséges helyettesítés az osztályban vagy más munkakörben. És azután jó érzék. A bátorság nem egyenlő az oktalansággal vagy az egyszerűség hiányával. Azután ne játsszam a hősnő szerepét. Egész egyszerűen, ne legyek más a szenvedésben, mint ami vagyok, kicsiny valaki.

Mindent változtassak át a nagy szándékkal. A jól felajánlott fejfájás megmenthet egy lelket.

Március 25.

Annunciatio.

A nagybőjtben Mária *együttsszenvedésének ünnepe a hétfájdalmú, Anya ünnepe.*

Az együttsszenvedés (compassio) —

azaz Máriának Jézus szenvedéseivel való egyesülése — az *Annunciatio*val kezdődik.

Mit akar kérdezni Gábrriel arkangyal a názáreti fiatal szűztől? — Vajjon beleegyeznek-e abba, hogy a Megváltó anyja legyen?

A Messiás anyja. Mit jelentett ez Mária számára? Azt, hogy olyan Fiúnak legyen az anyja, aki rettenetes kínzások után *keresztrefeszítve* fog meghalni. Az az ő szerepe, hogy a gyermeket az *áldozatra* előkészítse. Harminchárom évig élje ezt a *mártíromságot*.

Az anyák *nem tudják*, hogy mi fog történni gyermekeikkel, akiket a világra hoznak. Aranyos terveket szőnek velük.

Mária *tudja*. Mint zsidó leány buzgón látogatta a zsinagógát és hallotta a próféták szövegeinek, a legtöbbnyire véres szövegeknek magyarázatát. A Messiás „a fájdalom embere”. A Messiásnak „nem lesz többé emberi látogatja”, annyira széttépik, összetörik. A föld férge lesz és a földön csúszik, szőlőfűrt, amely a sajtoló alá kerül. És *nem* jövendölik-e meg a Messiás anyjáról: *Magna velut mare contritio tua*. Szi-

ved megtörése a vihartól felkorbácsolt óceán tomboló zúgása.

Mária előírt drámai szerepének *teljes tudatában* lép be a megváltásba.

„*Ecce!*” Ime, itt vagyok! Tudom mindazt, amibe ez kerülni fog, de *Fiat!* legyen! Mindenbe beleegyezem. *Vérre* lesz szükség, hogy a megváltás bevégeztessék. Jézus mindezt oda fogja adni véreiből, mindezt *szívemből*. Csak a szegény emberek ismét isteniek legyenek és Isten dicsőíttessék. *Fiat! Fiat! Ecce!* Ime, itt vagyok!

Március 26.

Okosság a keresztek kérésében.

A *nagylelkűség* nem jelent *vakmerőséget*. Legyünk készek elfogadni mindazt, amit Isten küldeni fog. Ne akarjunk a *Gondviselésnek* eléje ugrani és ne kérjünk szenvedéstöbbletet. Ez legtöbb esetben oktalanság lenne. Inkább hagyjuk Istenre ezt a gondot, hogy mindent legjobban az Ő dicsőségére vezessen.

Hasonló *mérsékletre* hív fel Boldog Acarie kármelita apáca. Az egyik nővére arról beszélt neki, hogy a tisztító-

helyet Istentől e földre kellene kérni. Erre ő ezt felelte: „Nagyon őrizkedjen ettől. Ki tudja, lenne-e türelmünk, hogy azt elviseljük? Bízunk csak ezt Isten rendelkezésére.”

Lehetnek itt különleges esetek, de azok rendkívüli okosságot és szigorú vizsgálatot követelnek.

Éppen elég *elfogadnunk* az élet keresztjeit azon mértékben, amely mértékben jelentkezni fognak. Legmélyebb bölcsesség van abban a mondásban, amelyet René Bazin egy tengerész feleségének ajkára ad, akinek a leánya vértanúságot kíván: „Te vértanúságot kívánsz. *Fogadd el az életet*, az majd megadja.”

Elfogadni az életet nemcsak néhány évig, hanem *egész életen át*, ha mindjárt rendkívüli kereszt nélkül való élet az, ez aztán nehéz kereszt.

Ha ezt elfogadjuk, jól elfogadjuk, örvendezve elfogadjuk, *mily szép felajánlás* lesz ez!

Keresztrefeszített Jézus, előre felajánlom magamat minden kereszt számára, melyeket nekem küldeni akarsz. Rendelkezzél velem dicsőségedre. *Mindent elfogadok. Amen!*

A kigúnyolt Jézus.

Istent kigúnyolják, *kinevetik*. Játékszer lesz, akinek szavait, mozdulatait, némaságát... nevetség tárgyává teszik!

Isten *nevetség* tárgya, akinek folyamatos szenvedései a testőrségnek durva mulatozást szereznek.

Istent ütik, *sértegetik*, lökdösik, piszkolják, gyalázzák — büntetlenül.

De hát *mit tesznek* az ég angyalai? Közömbösen nézik, hogy a legfőbb Urat ilyen helyzetbe hozzák? Nem sietnek oda, hogy kiszabadítsák a Mestert, lefogják az őrjöngő kezeket, megakadályozzák a sértegető beszédeket?

Nem. Szükséges, hogy a jövődölések beteljesedjenek, hogy az ember Fia egészen idáig menjen.

Egészen idáig!

Az ütésekre *trágár dalok*, gyalázatos kifejezések következnek. *Fejére kendőt* dobnak és a gyalázatos durvaságok megismétlődnek: „Találd el, ki ütött meg téged? Nesze! Egy pofon! Ki az, aki adta? Hát ezt ki adta? Te látsz. Kössük be még jobban a fejét!”

Jézus a látyol alatt . . . Ah, mit szemlélhetett Ő? Láta mindezeket a gyalázatos ostobaságokat . . . Ő látott engemet, engemet. Növeltem a rémes ütések számát? Vagy inkább engeszteltem azzal a szeretettel, amely semmitől sem riad vissza?

De ki fogja eltüntetni ezt a sok borzalmasságot? Hol lehet a világban elég-séges szeretetcselekedetet találni, hogy helyrehozzuk mindezt a sok gyalázatot?

Lelkem, végre valahára elhatározod, hogy szeretsz?

Március 28.

Az arculütött Jézus.

Jézus a láthatatlan Isten képe, az Atya lényegének kifejezője és dicsőségének visszfénye.

Jézus Mária oly nemes és tiszta arcának kisugárzása. Jézus fölséges arca képezi századokon keresztül, vég nélkül a választottak imádatos szemlélődésének tárgyát.

Jézust egy közönséges, durva katona kézzel arcul üti. Az ártatlan megütésé-

vel nem volt más célja, minthogy a hitvány bíró kegyét megnyerje.

Ez a kéz... Ez az *arc*... Ez az *ütés*!

A mindenség *Ura*... a legutolsó *lakáj*!

De Jézus messzebb látott azon ember árnyékánál, aki kezét reá emelte. Szent Chantal Franciska mondja egy másik dologgal kapcsolatban: „Az ütés magasabbról jött.” Jézus e lakáj kezén túl felismeri és imádja *Atyjának* kezét.

Csak az arcon lennének ütések? Bizonyos szégyenletes cselekedetek, a teremtményeknek adott elsőbbségek ugyancsak ütések, mégpedig nem Jézus arcára, hanem imádandó személyére.

Akkor, amikor felfoghatatlan előszere-
tetből annyi más előtt kiválasztást nyer-
tem, mennyiszer *mulasztottam el ked-
veskedni*, hátat fordítottam a jó Mester
kívánságának és meghívásának, elfelej-
tettem egy kis szeretettel válaszolni
annyi meghitt bizalmasságra, — mert az
valamibe került.

Az arculutéseken kívül nem kell-e az
Úrnak más *hasonlóan égető alávalóságá-
gokat* elviselni?

A jelen pillanat.

Egész szentségem ide kapcsolódik. Amilyen lesz a jelen pillanat, amilyen lesz az összes *jelen pillanatok* folytatása, olyan lesz az örökkévalóságom és annak az értéke.

Mindenegyik elmúló pillanatból szövődik örökkévalóságom. Ha akarom, e pillanatok mindegyike megszerzi a Végtelennel való egyesülésem folyton növekvő értékét.

Mi egy *elmúló pillanat*? — *Semmi.*

Mi egy *elmúló pillanat*? A falióra egyszerű ütése, de amely világokat megmozgat. Jézus meghalt a keresztfán ezért az *elmúló pillanatért* és én ebben az *elmúló pillanatban* egy szeretetaktussal megmenthetem a sokaságokat, alkalmazhatom a sokaságokra azon pillanat áldásait, amely más pillanatokhoz hasonlít, és ez az a pillanat, amelyben az utolsó sóhaj befejezte a megváltást.

A levegő tele van utolsó sóhajokkal. De egyik napon — olyan nap, mint a többi nap, telve pillanatokkal — lefolyt

egy pillanat, amely olyan volt, mint minden másik, de mindenkorra különbözött is valamennyi másik pillanattól, ez az, amelyben e sóhaj hallatszott: *Consummatum est*. Befejeztetett.

Semmi *egy pillanat*. Ez magába zárhatja a *Consummatum est*-et. Semmi ez, és alkalmazhatja a sokaságokra a *Consummatum est* érzelmeit. Jézus utolsó pillanata egyesüljön az én pillanatommal és a sokaságok üdvösséget nyernek.

Egyetlen pillanat hasonlíthatatlan hatalma...

Mindezen egyetlen pillanatok folytatása...

Mind telve hatalmas dolgokkal...

Ezek a *szentség és megváltás pillanatai*.

Március 30.

A kőpések.

Ha csak ezek lettek volna!

De nem.

Midőn Izaiás próféta leírja a testőrök jeleneteit a kínszenvedés folyamán, Jézus ajkára ezeket a szavakat adja:

„Áadtam testemet azoknak, akik megütöttek, és arcomat azoknak, akik kiépték szakállamat... Nem fordítottam el arcomat azoktól, akik körülvettek engemet és reám köptek.” (Iz. 50, 6.)

A köpés „a csók káromlása”, mondotta valaki. A köpés a megvetés és utálat legvisszataszítóbb kifejezése.

Ez a *teljes lemondás*, a föltétlen elhagyás.

Néhány órával azelőtt Jézus két szót használt a kertben: „Én vagyok”, és valamennyien arccal a földre estek.

Ezt érdemelték ezek a hóhér alakok. Hogy kapcsolatba kerüljenek a porral és a sárral. De Jézus arca a gyalázatos hóhér piszkos köpedékével jön kapcsolatba!

Ő nem fordította el orcáját...

Ellenben, amikor ő egész orcájára az embereknek, főképen szeretteinek, választottainak gonoszságait kapja, amikor az én alávalóságom is éri, nemde, akkor el kellene fordítani orcáját?... Ez már igazán sok. És hallom, amint suttozja: „Kellene ezt várnom? Mennyire csalódtam legjobb reménységemben!”

„Nem! Nyomorúságom ellenére —

vagy inkább nyomorúságom miatt — ne fordítsd el Uram, arcodat!

Adj nékem *Veronika-lelket*, hogy imá-
dandó arcodról tiszta lepellel *mindent*
letöröljek.”

i

Március 31.

A gyalázat teljessége.

A töviskoronázással kapcsolatban a stigmatizált Neumann Teréz egy részletet közöl, amely — ha igaz — annyira felháborító természetű, hogy az ember alig meri megemlíteni. Mint minden *magánkinyilatkoztatást*, úgy ezt sem vagyunk kötelesek elfogadni... de ha tényleg megtörtént, micsoda borzalom!

A töviskoronázás alatt abban a pillanatban, amikor Urunk lázas ajkait kinyitotta, hogy mélyebb lélekzetet vegyen, az aljas gonosztevők azzal mulattak, hogy *szájába köptek.*

Lehetséges ez? Mi lesz a kereszt *epéje* a *mézhez* hasonlítva? De itt nem lehet gyalázatosabbat elképzelni.

Ó Mária, amidőn egykor megcsókol-
tad kis Jézusodat, láthattad-e előre az
ilyen borzalmakat? Amikor tejedet nyuj-

tottad neki, hogy gyermeki szomjúságát oltsd, eltaláltad volna-e *a gyalázatok gyalázatát?*

És ha én erre a gyalázatos cselekedetre gondolva borzadást és *megnevezhetetlen undort* érzek, ó, Jézus, milyennek kellett lennie a Te undorodnak, ha ezt a jelenetet igazán átélted! Valóban, ki kellett üríteni a kelyhet fenékig. Ó, mennyire megérttem visszariadásodat és mily nagy szánnalommal vagyok szenvedésed iránt.

Ha legalább szeretni tudnálak *a bánatmak mértéke szerint*, amelyekben részesültél, de akaratom nincs meghatottságom magaslatán, és amikor elhagytam imazsámolyomat, a mindennapi életben ismét gonósznak találom magamat.

Sajnálni, oh igen, sajnálni és milyen fájdalmasan együttérezni. De többet, jobbat akarok tenni: *jóvátenni*. Te anynyi szeretetet hozol, amennyi visszaszító dolgot hozott a véték.

ÁPRILIS HAVI ELMÉLKEDÉSEK

Április 1.

Barabbás, a rabló.

Szent János evangéliumában Barabbást rablónak nevezi.

Tudni akarjátok, ki volt Barabbás? Egy rabló.

És ha valaki azt mondaná nekem, hogy *az élet könyvében*, amelyben minden cselekedetünk az ő nevén van említve, a nevem után ugyanezen észrevétel lenne: ez az anya, ez a nővér rabló, tolvaj.

Csak nem tréfálódzik! Engemet ezen banditához *hasonlítana*, ezen útszéli rablóhoz, akit gáztetteiről mindenki ismert?

— Vigyázat! Vegyétek figyelembe, hogy *sokféle módon* lehet valaki rabló. Lehet rabolni gyilkolással, csempészéssel, *elrejtőzve*, a nélkül, hogy valaha is

felfedné a közönség és a hatóság. Az a kereskedő, aki hogy az áru súlymértékével csaljon, *észrevétlenül* megüti az ujjával a mérleget, nem követ-e el lopást? Igaz, hogy nem Barabbás módszerével jár el, de azért nincs-e itt is lopás?

— Igen. De . . . félek attól, hogy megértem. Amikor az elmélkedésre való előkészület a lelki olvasás, az imádság idejéből engedély nélkül, egyszerűen hanyagságból elveszek egy percet, néhány percet, talán még többet . . . *Rabló!* Amikor a rekreáció alatt élvezettel és bizonyos rosszindulattal rágódom felebarátom jóhírnevén vagy előljáróim tekintélyén, valami javat rabolok el, ami nem az enyém . . . *Rabló!* Amikor ok és engedély nélkül személyes használatra visszatartom azt, ami közös használatra szolgál, amikor . . . amikor . . . Mennyi körülmény! Egymásután szaporodik. Tehát igaz lenne ez? *Tolvaj! Tolvaj! Tolvaj!* A Barabbásra való gondolat sohasem tűnt fel előttem ilyen hasznosnak.

Április 2.

Mária Jézussal találkozik.

Mária és a keresztet hordozó Jézus találkozását — a Hétfájdalmú Szűz negyedik törét — nem írják le, sem nem említik az evangélisták. Sokszoros hagyomány emlékezik meg róla.

Mily fényességes útkeresztezés az a *lényegtelen útelágazás*, amelyben az anya Fiával találkozik. Micsoda Fiúl És micsoda Anya! *Egyesült szenvedések* micsoda találkozása! Mérföldetlen hegység. *Magna, velut mare*. Nagy, mint a tenger. Az óceán óceánnal találkozik. A hullám magasra emelkedik, mint a világ.

Határköveket állítottak a nyugati hadszíntér ama helyére, ahol 1918-ban hullám hullámra omolt és a seregek sorsa végleg eldőlt. Milyen emlékmű tudná méltóan megörökíteni *a világnak azt a helyét*, ahol annak a szenvedése, akit erősnek neveznek, mint a rendezett hadsereg, utolsó küzdelemre egyesül a keresztre induló Udvözítő szenvedésével?

Jeremiás a *síralmak* százötven ver-

sében leírja a Fájdalmas Anya találkozását a magános és csendes Emberrel, aki fiatalságától kezdve hordozza az igát, odanyujtja arcát az ütéseknek, gyalázatokkal van tetézve és száját a porba teszi, várva — sajnos, hiába — a vigasztalást. „Éli, Éli, lamma sabaktani! — Uram, Uram, miért hagytál el engem?”

„Mária oldala mellett követni akarlak, ó Jézus, egészen a Kálváriáig.”

Április 3.

Stabat.

Mária a kereszt lábánál állva marad. Milyen testtartás! Telve erősséggel, békével, egyszerűséggel, méltósággal, meghódolással.

Erősség. Nem hagyja el a helyét, ott marad. Nem esik össze, állva marad. Nem keres kétségbeesetten emberi segítséget. Istenbe menekülve, teljesen beléje olvadva kitart.

Béke. Semmi kiáltás, semmi kitörés. Mérhetetlen, de teljesen belső fájdalom, amely bizonyos isteni nyugalmat sugároz vissza. Megtört, de békés.

Egyszerűség. A világ számára semmi. Szenved, semmi több. Nem tudja, hol van ő, ki ő. Szerelmes Fia haldoklik itt, egészen közel, a keresztfán. Csak ez számít.

Méltóság. Csendben szemléli a haldokló Bárányt. A világ üdvéért van ez. Egyesül Fiával. A népcsoportban mellette suttogják: „Ez az elítélt anyja. Milyen bátor! Mily egyszerű, de mily feleséges kifejezés!”

Meghódolás. „Nem kellett-e Krisztusnak szenvedni?” Anyjának is végig kellett szenvednie a Kálvária gyötrelmeit. Semmit sem vesz vissza, semmit sem ad vissza. „Feláldoztatott, mivel ő akarta.” Az Anya is feláldoztatott, mert ő is akarta. Ecce. Fiat. Ancilla. Ime. Legyen. Szolgálóleány.

„És én hol vagyok e tulajdonságoktól fájdalmamban? Fájdalmas Anya, sokáig akarlak szemlélni, hogy amikor szenvedni fogok, jobban kövessem kereszt alatti viselkedésedet.”

Öt vérrózsá.

Krisztus öt sebe.

Szent Ignác az elmélkedés módszereiben ajánlja az úgynevezett „érzékek alkalmazását”: Töreksem — mondja — látni, hallani, érinteni, stb. . . .

Helyezkedjem kereszten függő Üdvözítőm elé. A passio hetében vagyunk, és a Kálvárián vagyok . . . Éppen felállították a fát. Jézus rajta van. „Amikor felmagasztaltatom, mindent magamhoz vonzok.”

Ő ott van az Atya megsértett Felsége és az Emberiség megnevezhetetlen gonoszságai között.

Kezei, szegény kezei! Csak jótettet vetettek. Ime, átlýuggatva, feldagadva, vérezve.

Lábai. Utainkon nem járt másképen, mint rajtunk segítve. Éktelen nagy szeggekkel szúrták keresztül. Látom, egész közel vannak . . . Érinthetem őket . . . Uram, te akarod, hogy ajkaimat ne szent testedre helyezzem, hanem erre a szegre, amely széttépett téged.

És a Szív helye! Fejem körülbelül a

nyílás magasságáig ér. Szemeim, ó Jézus, szerelmed mélységéig merülhetnek...

És hallok a kiáltásokat... Mária gyenge sóhajtozását, Magdolna zokogását, egy vércsepp halk, tompa zaját, amely mellettem hullott alá...

Oh, ez a vér, az ő különös illatával, ez a vér, amely mindenütt patakzik és barázdálja az Udvözítő testét...

Ne tudjam többé hallani a mise *Credójának Crucifixus* szavát a nélkül, hogy emlékezetemben fel ne támadjon az őt véres rózsza.

Április 5.

Mindennek a kulcsa.

Szent Gertrud virágvasárnap estéjén arról a vendégfogadásról elmélkedett, amelyben Mária Magdolna, Márta és Lázár részesítette az Udvözítőt Bethániában és elfogta őt a vágy, hogy szívében *forró vendéglátást nyújtson Urunknak.*

És Jézus hirtelen megjelenik neki:

— Itt vagyok, mit akarsz nekem adni?

— Oh, légy üdvözölve, lelkem üdvös-

sége, egyetlen kincsel Fájdalom, semmit sem tudtam elkészíteni, amely nagyságodnak megfelelne, de *neked ajánlom egész lényemet*, azt kívánva, hogy te magad készítsd el bennem azt, ami Szívednek jobban tetszik.

— Mivel nekem adod a szabadságot, meg fogom cselekedni. De oda kell adni a *kulcsot*, hogy kezem megtalálja és rendelkezék mindazzal, amit kívánok.

— Mi hát ez a kulcs, amelyre szükséged van, és amelyet neked kell adni?

— Ez *a te akaratod*.

Alávetni az akaratot, ez annyi, mint átadni a kulcsot, amely Urunknak lehetővé teszi azt, hogy átadja magát a szerzetesi léleknek úgy, amint akarja. Aki átadja a lakosztály kulcsát, odaadja az egész lakosztályt, aki odaadja akaratát, semmit sem tart fenn magának.

„Úr Jézus, te tudod, vajjon mint Szent Gertrud, kívánom-e, hogy lényem egyetlen és teljes Ura légy. Neked ajánlom szegény akaratomat minden képességével és lendületével, a teljes adomány félelmével és a fenntartás ösztönös kívánságával is. Te tudod, hol található a kulcs, szerezd meg magadnak.

Ne legyen bennem semmi sem az enyém,
hanem minden a tied. Ó jó Mesterem,
légy bennem valóban Úr."

Április 6.

Mária és Júdás.

Jézus nagy szomorúsága a haldoklás perceiben *Júdás* volt, aki az üdvözítő vér — emberi gonoszság által történő — *rettenetes hatékonyságát* mutatta.

A haldokló Jézus a keresztfá magasságából — ha nem is tekintettel, de gondolattal — észrevehette a Kálváriától nem messze *egy olajfa ágán függő Júdást*.

A Kálváriára felmenő Jézussal találkozó Máriának meg kellett értenie, hogy Fiának nagy szenvedése nem annyira a fizikai fájdalmak, mint inkább *ez a lélekmegettörés*, amelyet azoknak az ellenállása okozott, akik hosszú századokon át visszatartották a megváltást.

Ha csak egyedül lett volna ez a szerencsétlen Júdás. De *mennyi követője* lesz neki! Hát akkor mire jó az Üdvözítő? Mire jó a Golgota méretei szerint

hozott áldozat? Mire való mindez az igyekezet? Miért e szeretetkiömlés, ha az eredménnyel oly sok veszteség párosul?

„És Mária látta, amint Júdás akasztófájának árnyéka kinyúlik minden koron keresztül, hogy *mérhetetlen és sötét szakadást* okozzon Jézus Krisztus Egyházának varratlan köntösén.”

Izaiástól való majdnem teljesen e kép. Miért az a fa, amelyet a Fiú hord, ha Júdás fája felállítva marad? Mennyire igaz lehetett egy írónak a mondása: „Mária számára a keresztút nem Pilátus házánál kezdődik, hanem *a kétségbeesés apostolának* gyalázatos akasztófájánál.”

„Áldott Anya, fájdalmas Anya, mennyire szeretnék neked szeretetben oly gazdag szívet ajánlani, hogy az bőségesen és túláradóan kárpótoljon téged.”

Április 7.

A Bárány.

Vérrel borított kereszt lábánál áll a fehér Bárány. Krisztus az, az igazságtalan és kínos halál ártatlan áldozata.

Feketevasárnap óta az Egyház Krisztus ajkára Jeremiás következő szavait adja: „Olyan voltam, mint a *bárány*, telve szelidséggel, amelyet megöletésre visznek” (11, 19.); és Izaiással ismétli: „Gonoszul bántak vele, és nem nyitotta ki száját, mint a *bárány*, amelyet megöletésre visznek.”

A húsvéti prefációban énekelni fogják: „Ő az igazi *Bárány*, ki eltörölte a világ bűneit”, és a vecsernyében mondani fogják: „Ime a *Bárány* királyi lakomája, öltünk magunkra fehér köntöst. Keresztül szaladtunk a Vörös-tengeren, énekeljük Krisztust, a mi Királyunkat.”

A III. századtól kezdve a *Bárányt* a következőképen ábrázolják: oldala át van szúrva, és vére kehelybe folyik, amelyből öt csatornán keresztül (az öt sebre való hivatkozás) szétárad. Ábrázolják továbbá a kereszt közepén. Ez a feszület első alakja.

Az isteni *Bárányra* hajló Szent János volt egyike ama két tanítványnak, akiknek Keresztelő Szent János Jézusra mutatva mondotta: „*Ime az Isten Báránya.*” Megtartotta ezt a kifejezést, mert a Titkos jelenések könyvében harmincszor megemlíti.

Legalább ezt az intelmet jegyezzem meg: Csupán a szűzek követik a Bárányt mindenüvé, ahová megy.

Április 8.

A szenvedés előtt való napon.

Vajjon amikor minden szentmisében olvasom vagy hallom az átváltoztatást közvetlenül megelőző szavakat, megvalósítom-e jelentésüket a maguk teljességében? E szavak így kezdődnek: „*Pridie, quam pateretur.* — Szenvedése előtt való napon.”

Idézzem emlékezetembe Jézusnak tanítványaival elköltött *utolsó vacsoráját*. Néhány óra alatt minden befejeződik. A Mester „szent és tiszteletreméltó kezeibe vette a kenyeret”, megtöri, megszenteli és szétosztja az apostolok között, és általuk a világnak. Teljes örömek kell áthatnia attól a mérhetetlen adománytól, amelyet nekünk szán. De ha jól szemlélem őt, úgy látom, hogy kiáradó nyugalmán végtelen szomorúság felhője vonul keresztül.

Ah ez az, amit ismer, ami reá vár. Nemsokára a *kertben*... és ez *éjjel*,

és holnap egész délelőtt... azután délbén, és azután az összesűrített fájdalom örökkévalóság: *déltől három óráig* a borzalmas keresztrefeszítés.

De Jézus tekintete messzebbre irányul. Ő jól tudja, hogy szenvedése eltart *a világ végéig*. Ő, az Udvözítő, ha egyszer feltámad, nem fog többé szenvedni, de mi, az ő szerettei nem leszünk-e mindenkor mint ő a „szenvedés előtt való napon”? Krisztust saját személyében nem lehet többé széttépni, ő ezentúl a fájdalomhoz nem jutható Fő lesz, de bennünk, az ő *tagjaiban*, hosszú századokon át nem fog-e a fájdalmas passió folytonosan *végigvonulni*? Minden nevet fel fog venni (lelki szenvedések, testi bajok, üldözés, stb.) és úgy fognak bánni a tanítványokkal, ahogyan a Mesterrel bántak...

„Ez az én testem.” Ime az *útravaló*, az út fáradalmait csillapító égi szer. És ha egyik napon nem a mindennapi megszokott szenvedés, hanem az *igazi passió* jelentkezik, akkor add meg, ó Jézus, hogy visszaemlékezzem arra a sok misére és az oly sokszor hallott szavakra (*Pridie, quam pateretur* — Szenvedése

előtt való napon), hogy nagyobb szívvel egyesítsem áldozatomat a tieddel.

Április 9. Nagycsütörtök.

Nagycsütörtök.

Az *Oltáriszentség* ünnepe. A *pápság* ünnepe.

„Ez az én testem” — íme, a *valóságos jelenlét*.

„Vegyétek és egyétek” — íme, a *szentáldozás*.

„Ezt cselekedjétek az én emlékezétemre” — íme, a *szentmise* és a *papi hatalom* megalapítása.

Vajjon értékelem-e az ő nagyságában az áldozópapot és az Áldozatot?

Jelenleg az Udvozító szeretetéből mennyi pap és mennyi áldozat!

Körülbelül háromszázötvenezer pap van a világon! Tehát mennyi *szentmise* mindennap! Mondhatni *másodpercenként* négy *Úrfelmutatás* megy végbe.

Tehát *mindenegy* elmúló *másodpercben* négy pap egyidőben ismétli: „Ez az én testem”. Ime a papi méltóság! Mekkora hatalom! Micsoda fényáradás! A jó Mesternek nem volt elég,

hogy a világtörténelem egyik napján feláldozza magát, ő fel akarta magát áldozni *mindennap, és többször egy nap*. „Mindennap nagypéntek van” kiált föl Bossuet, amikor a szentmise oltárán megújult áldozatra gondolt. Még inkább ezt kell mondani: „*Minden másodpercben* utolsó vacsora van, minden másodpercben nagypéntek van”, minthogy Urunk mindenegyes átváltozásnál a pap kezei között újra felveszi a teljes áldozat feltételeit, amelyek a Kálvária hegyén voltak. A külső keret különbözik, de a lélek ugyanaz...

Ha a világon csak egy mise és egy Oltáriszentség lenne, már akkor is micsoda gazdagság lenne!

És lám, *mily gyakori!*

Éljek mindennap nagycsütörtök légkörében.

Mindennap, minden másodpercben, sőt másodpercenként négyszer van utolsó vacsora és kereszt.

Április 10. Nagypéntek.

„Megfontolással hordozzátok kereszteteket.”

Ezt ajánlotta gyakran a szent kereszt leányainak *Fournet Szent András-Hubert*, „a másik arsi plébános”, amint őt joggal nevezték. Mondásának értelme: A kálváriai Jézus iránt való tisztelet legyen *megfontolt* és meggyőződéses *tisztelet*, amelynek teljes és fölséges valóságát felfedeztük, és ne legyen az teljesen külső, gépies, „*valóságtalan*” ájtatosság.

„Hordozzátok kereszteteket inkább belsőleg, mint külsőleg.” Ez ugyanazon felhívás másik alakja. Mire való keblünkre tűzni a feszületet, ha a kereszt nincs beplántálva szívünkbe, és a Kálvária számunkra igazán nem valami megtörtént dolog, nem egy rettenetes valóság, ha a szegek alól kibuggyant vér nem borít el minket minden percben és nem indít minket lángolóbb nagylelkűsége.

„Én nem *tréfából* szerettelek téged, az én irántad való szeretetem nem volt *komédia*”, magyarázta Jézus Folignói

Szent Angélának, aki az Úr kijelentését így írja le: „Nagycsütörtökön Isten emberré lett Fiának haláláról elmélkedtem, és lelkemet igyekeztem minden más dologtól megtisztítani, hogy lelkem összeszedettebb legyen az Isten Fiának kínszenvedésében és halálában. Azzal voltam elfoglalva, hogy miképpen tudnám elmémet jobban megtisztítani minden más teljességtől, és hogyan tudnám az Istenfia kínszenvedésének és halálának emlékét mélyebben belém vésni. Akkor hirtelen ez az égi szózat hallatszott lelkemben:

„Én nem tréfából szerettelek téged.”

Ez a kijelentés *halálosan fájdalmas* ütést okozott nekem.”

Április 11.

Krisztus arca oly szép.

Az Énekek éneke ezt mondja: „*Facies tua decora* — Arcod ékes.” (2, 14.)

Láttam Jézusnak a szent leplen levő vonásainak másolatát. *Mily felség, mily nyugalom!* A hóhérok legvadabb durvaságai és a legégetőbb gyötrelmek között, a köpések, tövises, izzadság és

vér között mily csodálatosan nyugodt az Udvözítő arca!

Hosszasan és sokáig szemlélni fogom. Az Egyház felhív, kérjem az Atyaisten-től, hogy ne felejtsem rátekinteni Krisztus arcára, hogy könnyörületre induljon irántam. Úgy van. Ha középszerűségemet nem fedné be Jézus, az isteni Testvér mérhetetlen nagylelkűségének arca, hogyan találnék kegyelmet az Atya előtt?

Az Egyház ezt a gyönyörű felhívást: *Respice in faciem Christi tui* — Tekints Krisztusod arcára, csak az Atyához intézi. Nekem ezt mondja: „Ó gyermekem, tekintsd, tekintsd, különösen a fájdalmas időben, amikor illik a passióról elmélkedni, tekintsd Udvözítőd szerelmes arcát!”

Egy híres festményen látható, amint Veronika Máriának a kendőt nyújtja, amellyel a Kálváriára felmenő *Krisztus arcát megtörölte*, és az áldott kendőn Krisztus arcvonásai ragyogva tündökölnek. Magdolna is ott van, egészen közel, térdein összeesve.

Mennyire megértem.

„Ó Veronika, mutasd meg nekem Jézus arcát! Te kiváltságos lény, *taníts*

meg engem azokra a vonásokra, amelyekkel alázatosan szőtt nagylelkűségem szegényes kendőjén Udvözítőm hasonlatos képe megjelenik. És te, Magdolna, mutasd meg nekem azt az egyetlen magatartást, amely hozzám, szegény leányhoz illik imádott Jézusom arcvonásai előtt!"

Április 12. Húsvétvasárnap.

Feltámadás.

Húsvét az ünnepek ünnepe, az Alleluja, a tökéletes öröm napja.

Hagyjunk fel minden félelemmel.

A nehézségektől való félelem. „Maguk között mondták: Ki fogja a követ elhengeríteni nekünk? — Felemelvén szemeiket látták, hogy a kő félre lett hengerítve...” Hányszor csinálók magamnak semmiből hegyeket, vagy túlozom az akadály nagyságát... Bízam Urunkban. Amikor munkához látok, a kő el lesz hengerítve. Legyőzhetetlen bizalom. Alleluja.

A harctól való félelem. Mors et vita duello conflixere mirando. A halál és az élet csodálatos harcba kezdtek. Ez

igaz, de mi a vége? Úgy látszik, mintha az élet szerzője alul maradna, azonban nemsokára újra él és uralkodik mindörökké. Legyőzhetetlen bátorság. Alleluja.

Hiábavalóságtól való félelem. Néha azt kérdelem magamtól: mit használ minden igyekezetem? Dicsőítem-e velük Istent? Hasznát veszik-e a lelkek?... Találkozom-e valaha Jézussal?... Sohasse kételkedjem. Hallgassam inkább a vigasztaló szózatot: „Feltámadt és előtettek megy.” A jó Mester elől van. Csak folytassam az utat. Találkozni fogok vele Galileában. Tehát kövessem nagylelkűen a karavánegyüttessel.

Ott a végén vár rám a Mester.

„Mialatt kereslek és felidézem *a régi napokból bennem maradt alakodat*, íme előttem vagy úgy, amint még sohasem láttalak.

Mily szép és nagy vagy, ó jó Mesterm! Alleluja!”

Április 13. Húsvéthétfő.

Isten járása.

Isten sürget minket *belső meghívásokkal*. Ő az *eseményekkel* beszél, ame-

lyekben nem mindig ismerjük fel jelenlétét. *Csak úgy hirtelen*, amikor erre és erre az elmúlt eseményre visszatérünk, világosodik meg a történelem folyása és megértjük, hogy ez az eset, ez a körülmény, amely véletlennek látszott és amellyel nem sokat törődtünk, a valóságban a *Gondviselés* egy érintése volt.

Még a hű lélek is gyakran csak utána veszi észre, hogy *Isten járt* mellette. Az emmauszi tanítványokkal történt, hogy Jézus *mellettük* haladt és ők *nem ismerték föl*. Csak később fogják felismerni a kapott *kegyelem* által; abban a pillanatban nem *fedezték fel*, hogy ez egy *kegyelem* volt. Néha a szív melegebb lett „mialatt ő beszélt” és még mindig nem ismerték föl.

Vajjon ez a *figyelem* hiányából származik? Vagy talán azért van, mivel nem tudunk *megkülönböztetni*?

Amennyire csak lehet, éljek nyitott szemmel, azaz, igyekezzem számot vetni az *Úr járásaival* és fedjem fel az Isten inkognitóit. A Magasságbeli gyakran körüljár közöttünk, mint a titokzatos átmenő és a névtelen látogató. Őrizzem mindenkoron szívem kapuját, és mint

minden okos szűz, tartsam meggyújtva lámpámat.

„Uram, te tudod, mily égő szomjúsággal kereslek téged. Annyira szeretnélek elérni éjtszakámban. Mint egy szembe-kötöst játszó gyermek, úgy nyujtom feléd karjaimat, de *kendő* fedi el szememet. Add meg nekem, hogy el ne landjak a keresésben. Add meg, hogy néha megtaláljalak.”

Április 14.

Béke veletek.

Urunk feltámadása után valahányszor megjelenik, a békét hozza és kívánja. Hogy húsvét szellemében éljek, két dologra van szükségem.

I. *Munkáljam a békét bennem.*

A keresztségben megkaptam a parancsot, hogy *örömben és nyugalomban* éljek. „Tartson meg téged örvendezőnek Egyházadban”, mondotta a pap, ki Isten gyermekévé tett.

Urunk ezt a békét, az *Isten gyermekeinek szent szabadságát* hozta a természetfeletti ajándékkal, amelyek mindketőnek feltételei. Aki Krisztus szeretetét

bírja, hiányozhatik-e annak az isteni öröm?

És azután Urunk *imádkozott*, hogy békém legyen. „*Békét hagyok nektek, nem amint a világ adja.*” Ez nem az a béke, amelyet a világ ad, hanem az Isten szeretetének öröme és békéje, a lelkiismeret nyugalma, a boldogság, hogy az ember Isten gyermeke lehet és azonfelül Jézusnak lehet felszentelve.

II. *Munkáljam a békét magam körül.*

Először a *közösségben*. Sohasem cselekedjem olyasmit, ami a lelkek szent örömét elveheti. Tartsam meg magamnak bajaimat, neheztelésemet, és ne vigyek mást a közösségbe, mint ami örvendtet, megnyugtat, felemel és előbbre visz. Ez inkább negatív, de fontos cselekedet.

Ami a pozitív cselekedetet illeti, arra törekszem, hogy másokat erkölcsileg és természetfelettileg segítsek, megnyugtassak, megerősítsek és megörvendeztessek.

Ha bizonyos érintkezésben vagyok a *külvilággal*, érezzék meg, amikor hozzám közelednek, az ég nyugalmat, és az isteni békét.

És ne felejtsetek a *világra gondolni*,

mindazon nyugtalanokra, akik sajnos, igen gyakran céltalanul bolyonganak és a lényegest elvesztik szemük elől. Imádkozni fogok érettük, hogy béke legyen velük. És mindazokért is imádkozni fogok, akik fegyveres harcokról tervezgetnek és vérbe borítják a világot. *A peste fame et bello.* — A dögvésztől, éhségtől és mindennél inkább a *háborútól*, ments meg Uram minket!

Április 15.

Az ajtók zárva voltak.

Hogy Jézus átadja magát, ahhoz szükséges, hogy a lélek nyitva legyen, de az ajtók zárva. A kívánság a lélek lényeges belső állapota. De szükség van lényeges külső állapotra is, és ez az összeszedettség.

„Zárd be ajtódát és hívd magadhoz kedvesedet. Maradj vele celládban”, tanácsolja a Krisztus követése írója.

A Cenákulum csendjében mily csodálatos dolgokat művel az Udvozító?

Először *megjelenik*. Talán előzőleg is jelen volt, de a nem összeszedett lélek nem látta meg Őt. Be kell zárkózni a

külső zaj elől, hogy a belső Vendég ki-nyilvánítsa, hogy jelen van.

Azután Jézus odahozza békéjét, ahol az ajtók zárva vannak. „Béke veletek!” — szüntelenül ezt hangoztatja. Csak a nyugalmas lelkek élvezik a békét; ott, ahol izgalom van, nem élvezik az isteni nyugalmat.

Végül, mint Szent Tamásnak, úgy nekik is megengedi az Úr, hogy *érintsék sebeit*, vagyis meghívja a lelkeket a legmagasabb kegyelmekre. Kívülről talán semmi sem fog látszani, de a mélységekben csodás dolgok történnek. Istennek vannak kapcsolatai, amelyek a lélekhez csak akkor fűződnek, amikor imádságának csendje mély, igen mély.

Az ajtók legyenek zárva, hogy Jézus megfogja kezünket és nyitott oldalába csúsztassa. A lélek bizonyos meghittség következtében fél a nagy naptól. Jézus Szíve oly gyengéd és megérti ezt.

Mindennél inkább gyakorolni akarom a belső csendet, és törekszem a Cenákulumban, a lélek ezen belső Cenákulumában élni, ahol csupán e három ritka dolog található:

— *a Mester jelenléte,*

- *a Mester békéje,*
- *a Mesterrel való meghittség.*

Április 16.

Jézus keresése.

Isten örökösen keres minket. Kegyelemével minden pillanatban sürget minket. Ha találkozik egy lélekkel, ki eléje megy, mohón megy feléje . . . e két szomszág találkozó pontjánál a szentség forrása bugyog.

Mily remek bizonyítványt állít ki a kövön ülő angyal a szent asszonyokról, akik a jó Mester holléte után érdeklődnek: „Jézust keresitek.”

Az olyan *lelkeknél, amelyek semmit sem keresnek, amelyek nem hívnak, és olyanok, mint a viaszkos vászon, amelyen nincs semmi nyílás, semmi hasadék, semmi ereszték, hogyan tud azon az egyébként oly fürge kegyelem keresztülhatolni? Minden elfolyik, elszivárog, semmi sem ivódik be a kívánság által. Ellenben ahol egy hasadék, valami út nyílik, és ennélfogva valami lehetséges vágy, kíváncsi támad, a kegye-*

lem hamar betódul és ki tudja, mily messzire jut el?

Boldogok azok a lelkek, amelyek nem vízhatlanok és amelyeket nemes vágy nyugtalanít...

„Jézust keresitek?” Jól van. Minden rendben van. Nem fogjátok talán mindjárt megtalálni, mert néha örömét találja abban, hogy megvárassa magát és ezáltal növelje a vágyat. De türelem! *Szomjazzatok továbbra! Nyujtsátok előre továbbra is karjaitokat! Keresni már annyi, mint megtaláltatott. Ő itt van. Hallgasd Mária, téged hív: Mária. — Hogyan? Te vagy az? Ó, jó Mesterem!*

„És én gyakran csak semmiségeket keresek. Mennyi elvesztett idő! A „Minden” itt jár ajtóm előtt, és én azt keresem, ami nem ér semmit. Nem. Nem. Te egyedül, ó Istenem! Semmi el ne fordítson tőled. És ha valaki kérdi tőlem: Hová mégy? — azt felelem: Ahhoz megyek, aki az *Élet*, aki az *én életem*.

Április 17.

„Menjetek, tanítsatok!”

Talán hivatásom a tanítás. Örvendjek neki, mert ez nagyszerű hivatás.

De ha nem tanítok az iskolában, ne higgyem mégsem, hogy fel vagyok mentve a Krisztus hirdetésétől. Igaz, ez esetben a tanítás nem történik hivatalos és nyilvános módon, de mégis gazdagon. Elisabeth Leseur szép mondása a következő: „Inkább befolyás, mint hitvallás.” Férje szalonjában minden rendű és rangú ember megfordult. Közöttük nagyszámú hitetlen. Beszéljen ezekkel hivatalosan a vallásról? *Alkalmatlan*, és mi több, *hatástalan* lett volna. Az ő nagy és okos lelke jobban felismerte a helyzetet és elhatározta, hogy nem prédikálja Krisztust, hanem láthatatlan, észrevétlen és megfoghatatlan módon széttárasztja őt. „Inkább befolyás, mint hitvallás.”

Hozzám sem tartozik, — hacsak hivatalosan nincs arra küldetésem — hogy másoknak kifejezett exhortációkat tartsak az erényről. Nem jelenti ez azt, hogy ne merjünk egy lelki témát fejtegetni. Ellenben különös és kifejezett gond nélkül „térítsük” a közösséget, vagy benne ezt és ezt a személyt. *Tápiant és szerénység*. Kétségtelenül igen nagy buzgóság, de okos, a személyek-

hez és körülményekhez alkalmazott buzgóság.

„Inkább *befolyás*, mint *hitvallás*.”
Kedves tanács és számomra különösen hasznos.

Egy gyermek sírkövére ezt vésték:
„Itt nyugszik egy gyermek, akiről játszó-
pajtásai azt mondták, hogy könnyebb
volt jónak lenniök, amikor közöttük
volt.”

Igy adjam Istent; *a nélkül, hogy
észrevennék*, és még inkább talán, *a
nélkül, hogy magam is sejteném*.

Április 18.

Élet „Krisztusban”.

Ádám és Éva vétkével elvesztettük az isteni életet.

Az Isten Igéje eljön, hogy azt vissza-
adja. Ez a megtestesülés teljes célja.

Azonban a megtestesült Ige nem lesz csupán egy ember miközöttünk; ő az emberi család minden tagjában az ő *élő folytatását* fogja végbevinni. Krisztus először és mindenekelőtt Jézus lesz, Mária Fia, az Atya Gyermeke, a történelmi személyiség, aki egykoron Palesz-

tínában élt. De Krisztus lesz az a *többszámú* személyiség is, aki a mi Urunkból, az evangéliumban leírt *történelmi* Jézusból és mindazoknak a „*többletéből*” áll, akiket az *ő titokzatos testének egységében saját tagjaivá* tenni kegyeskedett, vagyis minket, egyenkint és összesen.

Amidőn Isten reánk tekint, *Fiával egybekapcsolva* lát, *akivel csak egyet alkotunk*, miként a szőlővesszők a szőlőtőkével. Isten *csak Fiát* ismeri és benne *mindazt*, ami Fiának tökéletes teljességét alkotja. Isten Jézusban lát engemet. Saint-Jure jezsuita mondja oly szépen: „Az Atya Isten az egész világ-mindenségben igaz baráti szeretettel csak Jézus Krisztust szereti egyedül; ezért nevezi Jézust Szent Pál az Atya szeretete és kedvtelése Fiának, *Akiben és Aki által* kedvessé leszünk az Ő szemei előtt. Szépnek és a dicsőségtől egészen tündöklőnek talál minket, amikor hozzá vagyunk kötve, mert ez a kötelek közli velünk a szépséget és a dicsőséget.”

„Ó Jézus, add, hogy megértsem ezt a szép tanítást, amely a kereszténység alapja, vagyis tudjam, hogy *minden ke-*

resztény Krisztus élő tagja. Fel akarok ettől lelkesedni és ebből akarok élni."

Április 19.

Fehérvasárnap.

Húsvét egész hete a keresztségről énekel. A hitujoncokat nagyszombaton keresztelték meg. Az Egyház akarja, hogy abban az órában ébredjenek a feltámadott életre, amelyben Jézus, az isteni Fő élve kilépett a sírból.

Húsvétkor tehát *kettős* feltámadást ünnepeltünk: a mi Urunk és Főnk halálból való kilépését, és Krisztus tagjainak, az újonnan megkeresztelteknek halálból való kilépését, akik keresztségükkel az egyetlen élő törzs ágai lettek.

Az első keresztények így valóban megértették, hogy a kereszténység mindegyikük számára *tag-kereszténység* lehet, hogy semmik, ha nincsenek Krisztusba oltva, és a keresztség óta csak egyet alkotnak Krisztussal, amint Szent Ágoston mondja: *plenarium corpus Christi*, Krisztus teljességes testét.

A keresztelés kiszemelt *ideje* jelentőséges volt. Nagyszombat éjtszakán a

keresztvíz ünnepélyes megszentelése után minden hitujonc leszállott a keresztelő üregbe, hogy mindenkorra ott hagyja lelki halálát, és ugyanabban a pillanatban jött onnét ki a kegyelmi életre feltámadva, amelyben az Egyház Jézusnak, az isteni Főnek sírból való kijövetelét ünnepelte.

A keresztség kiszolgáltatásának módja is különösen beszédes volt. Akkor a keresztséget még nem szolgáltatták ki leöntéssel, hanem alámerítéssel. A keresztvíz-medencék sírt jelképeztek, amely viszont Krisztus sírjára emlékeztetett. Húsvét hajnalán mindaz, ami Krisztust alkotja — a fő és a tagok — kijön a halálból, feljön a sírból: Jézus, a Fő számára a test föltámadása, Jézus tagjai számára felébredés a lélek életére. Valóban, Krisztus támad föl, de az *egész Krisztus*.

És az újonnan megkereszteltek nyolc napon át a hivatalos keresztségi ruhát hordozzák az istentisztelet szertartásain. Ezzel ünneplik azt a nagy örömet, hogy *Krisztus élő tagjaivá* lettek.

Pap Krisztussal.

A keresztség által egyet képezünk Krisztussal.

De kicsoda Krisztus?

Az Isten igéje lejött a földre, hogy kettős munkát végezzen: *dicsőítse az Atyát és üdvözítse a világot.*

Az Atya dicsőítése az ő *papi* eucharisztikus hivatala lesz, míg a világ üdvözítése *megváltói* hivatala.

Minthogy a keresztség által egyet alkotunk Krisztussal, azért mint megkereszteltek, résztveszünk az üdvözítő Jézus kettős hivatalában, papi és megváltói munkájában.

Ma *papi* működésünkről elmélkedünk, holnap pedig *megváltói* működésünkről.

A világon csak egy pap van, Jézus, az Üdvözítő. És ez így is van, és érthető. A pap olyan személyiséget jelent, aki, bár teremtmény, képes Istennek hozzá méltó, vagyis végtelen értékű tiszteletet adni.

Keresztségemmel a világ *egyetlen* papjával *egyet* alkotok. Az egyszerűen megkereszteltnek ez a papi hatalma oly

szép, hogy Szent Péter azt egyenesen *királyinak* nevezi.

Amidőn tehát Krisztus mindenegyes szentmisében megújítja keresztdozatát a mennyei Atya előtt, minthogy egyet alkotok Krisztussal, megosztom vele *felajánló* (azaz papi) és *felajánlott* áldozati szerepét.

Ismerjem meg magamat, értsem meg szerepemet a szentmisében, keresztségem lelki papságát.

Április 21.

Üdvözítő Krisztussal.

Tegnap arról elméltünk, hogy Krisztus a földre szállva, kettős munkát vállalt: *dicsőítette az Atyát*, amidőn áldozatának bemutatásával helyrehozta az eredeti engedetlenséget és azután ugyanezen áldozattal visszaadta az emberiségnek az elvesztett isteni életet, és ez az Üdvözítő *megváltói munkája*.

Jézus különösen ezáltal lett kedves az emberiségnek, és a világ megváltója.

Számomra most nem az a fontos, hogy Jézus az Üdvözítő, hanem az, hogy a világ ezen *egyetlen Üdvözítőjével* én

egyet alkotok. Azt mondtuk: a világon csak egyetlenegy Krisztus van, de ez az egyetlen Krisztus *többszámú személyiség.* „Én vagyok a szőlőtő — mondotta Urunk — és ti a szőlőveszszők.” Mindez együttvéve: Krisztus.

Ez a *többszámú Krisztus*, — a fő és a tagok — az *egyetlen pap.* Ebből magyarázom és származtatom az én kereszteltségi papi hivatalomat. Ez a *többszámú Krisztus* — a Fő és a Tagok — az *egyetlen Üdvözítő.* Ugyanebből magyarázom és származtatom az én megváltói küldetésemet.

Csak egy *Üdvözítő* van, Krisztus, de ezzel az *egyetlen Üdvözítővel én egyet alkotok.* A megváltás *együttműködő cselekedet*, többeknek szóló mű és én ezeknek egy részét képezem, sőt isteni rendelés folytán minden embernek együtt kellene működni a megváltásban. Mi nemcsak kiváltottak, hanem *kiváltók* is vagyunk, nemcsak üdvözültek, hanem *üdvözítők* is. Én a világ üdvözítésének egy lényeges kelléke vagyok. Igaz, hogy közbenjárásom nem ér fel Urunk közbenjárásával. A Fő közbenjárása szorosan vett értelemben *kiegyenlítő értékű*, az enyém *hozzájáruló*, de szükséges.

Urunknak nem volt rá szüksége, de *mióta* tagjává fogadott, *kötelező* számomra. Ő számít rám, hogy „*betöltsem* azt, ami a kinszenvedésben hiányzik”. Tehát tőlem függ, hogy több vagy kevesebb lélek legyen üdvözítve és megszentelve. Itt az idő hát, hogy lanyha legyek?

Április 22.

A nagy alkalmak.

Korunk talán takarékoskodik velük. Addigra is, míg megjönnek, használjuk fel a *kis* alkalmakat.

Ez nem olyan könnyű.

Valaki szellemesen jegyezte meg: „Az ember bevetné magát a vízbe, hogy felebarátját megmentse, *ha az a palakba esne*, de nagyon ritkán esik bele, és ezt várva oly életet szerez neki, annyira lakhatatlan otthoht, hogy *vágyat támaszt benne a vízbeugrásra.*”

Aranyszájú Szent János is szellemesen írja: „Emlékezzél vissza arra a napra, amelyen bőjtöltél. Az asztalhoz ülsz, hívod a szolgát, és mivel lassan jön, annyira dühbe jössz, hogy az asztalt is földhöz vágod.” Hozzáfűzhetjük, hogy

ha mindenképen meg kell törnöd valamit, inkább *törd meg a bőjtöt*, mint *szolgád tagjait*.

Ezek a tanácsok a világ embereinek szólnak, de a szerzetesi lelkeknek is hasznára vannak.

Nagy erényekre vágyódunk, talán gyakoroljuk is azokat, legalább alkalomadtán. Ha pedig a türelem és felebaráti szeretet *szerény alkalmai* kínálkoznak, le vagyunk győzve.

Értsem meg, hogy életem rendes életfolyamatában kell magamat megszentelnem, hogy harcterem *mindennapi közönséges életem*, hivatalom, konyhám, osztályom, betegtermem, a szabályzat különféle előírása.

Mély bölcsesség rejlik Elisabeth Leseur következő megállapításában:

„Néha a *cselekvési vágy* hozzájárul a *cselekvés* elhanyagolásához. Azzal, hogy nagyszerű alkalmakat keresünk, hogy buzgólkodjunk és magunkat odaadjuk, elfelejtjük, hogy mellettünk egy alázatós testvér vigasztaló szavakat, megmentő gesztust vár. Ne időzzünk azzal, hogy a *messze levő* utat szemléljük, kövessük a *szűk ösvényt*. Ne tekintsünk *nagyon messzire* vagy *nagyon magasra*,

hanem *magunk elé*, magunk körül. Talán itt várakozik a jó alkalom a cselekvésre.

Április 23.

Nettezza.

Sziénai Szent Katalin hogy kifejezze mindazt, amit *Istenben* szemlélt, ezt a szót használja: *Nettezza*. Ezzel ki akarta fejezni az isteni Lény tiszta és egész teljességét. Amidőn P. L. de Grandmaison Jézus Krisztusról szóló nagy művében megfelelő kifejezést keres, amellyel leghívebben visszaadná az *isteni Üdvözítő lelki tündöklését*, nem talál jobb szót a *Nettezzánál*. Ez az a teljes egyenesség, őszinteség, amely nem ismer fordulatot vagy túlzást. „Igen, igen; nem, nem; ami azon felül van, a gonoszé.” (Mt. 5, 37.) Ez a legcsekélyebb kettősség, a hajlékony módszerek, az ügyes szellemeskedés, a többé-kevésbé látszólagos vagy elrejtett álnokság gyűlölete.

Soha semmi kerülő út. Igazságot, *semmi mást, csak az igazságot*, az igazság teljességét. Ez annyira jellemezte

Urunkat, hogy azt ellenségei is elismerni kényszerültek.

Vajjon a megdühödött farizeusok nem azért tettek-e meg mindent, hogy Jézust halálra ítéljék, mivel gyűlölte az ő *képmutatásukat*?

Urunk még bírái előtt *sem palástol semmit*, pedig tudja, hogy ezáltal fejével játszik: „Te vagy-e az Isten Fia? — Igen. Te mondád.”

És én? Hogyan törekszem én nettezzára!

„Mária, teáltalad akarom megnyerni azt az egyenességet és átlátszóságot, amelyet isteni Fiad annyira szeretett. Legyek mindenkor és mindenben *ragyogó, átlátszó lélek*. Alakíts, ó jó Anyám, a te képedre! Bizonyos vagyok, hogy akkor Jézusra fogok hasonlítani.”

Április 24.

Használjam fel az alkalmakat.

Gyakran álmodoztam arról, hogy *nagy életet* fogok élni. Annál jobb. De talán a nagy élet alatt azt képzeltem, hogy nagy dolgokat fogok cselekedni. Ha ez

lenne a nagy élet, mily kevesen valószínűsítanák meg vágyukat.

A valóság sokkal egyszerűbb. Az *élet azon keretében*, amelybe Isten állított, szerzetemben, állapotbeli kötelességeimben használjam fel a nagylelkűség kínáló alkalmait.

Nem jelenti ez azt, hogy úgy kell cselekednünk, mint *a háló közepén* levő pók, amely a hálóba akadó minden rovarra kész ráugrani. Isten nem kívánja tőlünk, hogy minden győzelmi alkalomra, minden jelentkező áldozatra ráugorjunk. A lélek ezáltal *elveszteni a békét*. Ez a folytonos feszültség csak kifárasztaná a lelket, és az állandó igyekezet bizonyos idő múlva képtelenné tenné a komoly munkára.

Isten azt kéri, hogy szívünk mélyében *égő vágyat* tápláljunk az iránt, hogy *semmit sem utasítunk vissza*. Ezáltal előre megyünk a nélkül, hogy azzal törődnénk: melyek azok a közeli vagy távoli alkalmak, amelyekben magunkat legyőzhetjük, vagy szeretetünket kifejezhetjük. Ha valamikor egy alkalom kínálkozik és világosan látom, hogy ezt megtehetem és meg kell tennem, hogy Isten valóban kívánja azt, —

akkor a lehető legnagyobb buzgósággal igyekszem *cselekedni*.

Láthatni a különbséget: semmi *lázasan várakozó, felajzott, nyugtalan állapot*; csend, nyugalmas béke. Egy cselekedet kínálkozik (világosan cselekedetről beszélünk, amely már nem parancsolat), Isten szeretné, ha megtenném; előttem ez világos. Lássunk hozzá! Ez nagylelkűség, ez a szívet és szellemet szabadon hagyja. Ebben az értelemben igyekezzem *felhasználni az alkalmakat*. Nagylelkűség, nyugalom.

Április 25.

Talizmán.

A világban egyesek, hogy szerencsések legyenek és maradjanak, valóságos *fétiskultuszt* űznek. A műveletlen vadakhoz hasonlóan talizmánok, amuletek varázserejében bíznak. Azt hiszik, hogy az autójuk ablakán himbálódzó játékkutya vagy a gomblyukból lecsüngő kis elefánt, Miki egér megvédi őket.

Pogányok, ostobák.

A kereskedők ismerik az embereknek

azt a vágyát, hogy valamely tárgy vagy virág alkalmazásával minden bajtól megóvva, a szerencse gyermekei legyenek. Nem azt kiáltják-e a virágárosok május elsején: „Vegyen májusi gyöngyvirágot! Az szerencsét hoz.” És a járókelők egyik része felebaráti szeretetből, másik része jó szerencse miatt megveszi a virágokat...

Én is szomjazom szerencse, *boldogság* után. Hol találhatom meg, hogyan őrizhetem meg?

Tudom, *hol találhatom meg*. Szabályzatomhoz való teljes hűségemben.

Hogyan, mivel őrizhetem meg! Ün-megtagadással, imával, előljáróimba vetett bizalommal, hivatásom szeretetével.

Ha van egy vagy több tárgy, amely megmutatja, hogy mi szerez boldogságot és mi tart meg engem mindenkoron a a tökéletes boldogságban, akkor ez az én fogadalmi *leszületem, szabálykönyvem, rózsafűzérem*, ez a három tárgy, amelyet beöltözésemtől és fogadalomtételmtől nekem adtak.

Ezek az én *talizmánjaim*.

Április 26.

Igyunk az öröm forrásából.

Életünkben inkább a keresztalkalmakat látjuk és nem vesszük eléggé észre az örömkalmakat.

Igaz, hogy a kereszt gyakran utunkba kerül és erősen megsebzí vállainkat. De gondolunk-e az összes örömökre, melyeket Isten nekünk nyújt és amelyekért mi, minthogy egészen természetesen látszanak, nem mondunk köszönetet?

Alakítsuk ki magunkban a szent készséget, hogy mindenütt, ahol csak lehetséges, fedezzük fel a jó Isten örömeit. Az Atya mindenütt elsőr belölük, miként Szent Miklóskor, vagy húsvétkor minden családban elhintik az ajándékokat a ház legtöbb helyén, hogy a gyermekek lelkendezve találják meg.

Nekünk nincs elég fogalmunk arról, hogy Isten jó, végtelenül jó, hogy ő valóban *jó Isten*.

Pedig még megpróbáltatásainkban is azt kellene mondanunk, hogy azokban is jósága mutatkozott meg. Mi túlságosan a földhöz tapadtunk.

Magunktól nem lenne bátorságunk az áldozatra. Ő tudja ezt, elénk megy, *hogy segítségünkre legyen.*

Mindíg és mindenütt ragadjuk meg a legkisebb alkalmat, hogy *napsugarat* vigyünk életünkbe.

Egy kis gyermek szobájába lépnek, ki a padlón ül a behatoló *napsugárkéve* előtt, amelyben szikrázó porszemecskék táncolnak. „Mit csinálsz te itt?” — kérdik tőle. A kicsike örömtől csillogó szemmel feleli: „A napot eszem.”

Én nem ittam eleget az *Élet Vízének forrásaiból*, a jó hír terített asztalánál. Az evangélium számomra nem ízletes napsugár, miként a játszó gyermeknek volt a nyíláson át behatoló napfény. Azt csak egy *ábránd* táplálta. Én ihatom a Krisztus Szívéből kibuggyanó vér- és vízsugárból, amelyet Szent János észrevett.

És nekem nem lenne tökéletes örömöm?

Április 27.

Szelemben és igazságban.

„Bár a keresztény nevét Urunk nevé-
től veszi (christianus), — írja P. Saint-

Jure — de e név nem elég ahhoz, hogy hordozóját valóban kereszténnyé tegye. Hogy keresztények legyünk, ahhoz nem elég *e nagy néven való hívás*, vagy *e nagy névbe vetett hit*... Menjünk még messzebb. A kereszténység külső művei, bármily nagyszerűek legyenek, nem elégségesek, ha egyedül állanak, amint ez világosan látszik a balga szűzek viselkedésében. (Mt. 25, 1—12.)

A keresztény valóban az, amit neve kifejez, ha résztvesz *Jézus Krisztus* valódi szellemében. Amint az embert az értelmes lélek alkotja, amely a testet élteti és életének részesévé teszi, úgy a keresztényt *Jézus Krisztus* szelleme teszi azzá, amely az ő lelke és alakja... Szent János mondja: „Abból ismerjük meg, hogy benne lakunk és ő mibenünk, hogy az ő szelleméből adott nekünk.” (Jn. I. lev. 4, 13.)

Hogy az ember *hitelesen keresztény* legyen, ahhoz nem elég elmondani a keresztény imádságokat és külsőleg gyakorolni azt, amit a kereszténység követel. Ahhoz lényegesen szükséges, hogy az embernek *evangéliumi szelleme*, *Jézus Krisztus* szelleme legyen, az a szellem, amely nemcsak az Istennek járó

tiszteletet tartja szem előtt, hanem a felebarát javát is.

Mily ritka a világon az ilyen értelemben vett igazi jézus-krisztusi szellem! Mily ritka a szerzetesi életben is, sőt a felebarátnak szentelt életben is.

Április 28.

Érezzünk Jézus Krisztussal.

Szent Pál apostol adja ezt a jótanácsot. A valóságban nem is fogom őt másképpen követni, mint ha mindennap tökéletesen úgy törekszem élni, amint Jézus Krisztus *élt volna az én helyemben*. Nekem nem azt kell tennem, *amit ő tett*, hanem azt tehetem és azt kell tennem, *amit ő tenne az én helyzetemben*. Így nevezetesen az érzelmek rendjében azokat az érzéseket és ellenkezéseket kell keresnem és átélnem, amelyeket *Krisztus érezne, ha az én helyemben lenne*.

Vajjon ha Krisztus helyemben lenne, megtúrná-e ezt a bosszankodást, ezeket a sértődöttségeket, ezeket az irigykedéseket, haragokat, hiúságokat, amelyeknek magamat átadom, ezeket az ábrán-

dozásokat, amelyekkel állapotbeli kötelességeimet elfelejtem és elpuhulok?

Mennyi érzélem tud elhatalmasodni a lélekben és szerez keserűséget vagy fásultságot, és mindez azért, mert hiányzott a természetfölötti szellem vagy a bátorlelkűség. Az ember a helyett, hogy a hitben vagy a hitből élne, az önszeretnek adja át magát, túlságosan panaszkodik a sikertelenség miatt, nem tart ki az elmélkedésben, ha nem kap vigasztalást, oktanul érzékeny az előljáró megjegyzésére, vagy a szerzet akár-melyik tagjának a bírálataira.

Mondják, hogy a nők nagyon érzékenyek. Úgy van és ebben talán nagy gazdagság rejlik, ha az ember *fogékony* minden *szép és nagy dologra*. De minden éremnek két oldala van. Vigyázat, hogy az ember ne legyen *túlságosan érzékeny*...

Igyekeztem magamban *Jézus Krisztus érzelmeit* kialakítani. Semmi mást.

Szerénység a szavakban.

Egy lelki író, aki Jézus nevelőatyjáról gyönyörűen beszélt, írja: „Szent Józsefnek megvolt az az ereje, hogy munkás elrejtettségében nem mondotta az embereknek: Az Isten Fia itt van . . . Sokan beszélnek, akiknek nincs semmi mondanivalójuk. Szent József, kinek sok mondanivalója van, *nem beszél semmit*. Ő a maga mélységében őrizi a nagyságokat és szemléli azokat.

Mily hallgatólag Szent József! Nem vádolják-e őt azzal, hogy túlzásba ment? Valójában nem tette volna-e jobban, ha a helyett, hogy hallgatott volna, inkább kikiabálta volna a világba az ő iparosházában elrejtett kincset?

Nem bizony. Jézus magára vállalta, hogy a világnak kihirdeti az üzenetet, a jó hírt, az evangéliumot. Szent Józseftől csak egy dolgot követelnek: a *csendet*.

Ő néz, szemlél, egyesül. Ő szeret, és ez *elég*.

Ha hivatásom kizárólag és kiváltképen

szemlélődő, vegyem mintának József csendjét, különösen *belső* csendjét, amelynek a *külső* csend csak kifejezője.

Ha hivatásom bizonyos *külső* tevékenykedést enged meg vagy követel, akkor is vegyem példának Józsefet, akinek szemlélődése nem mozdulatlan, hanem *aktív szemlélődés*. József ajkai zárva vannak, de gyaluja és fakalapácsa zajt csinál, az Istenért végzett szent munka zaját, amely nem zavarja meg a *belső* csendet.

„Ó Szent József, *a termékeny csend és zaj atyja*, taníts meg engem, hogy mozdulatlan legyek az imában, és tevékeny a munkában a nélkül, hogy az imából kilépnék.”

Április 30.

Szólal Szent Katalin.

Capuai Boldog Raymund, a Szent gyóntatója és első életrajzírója közli a következőket:

„A hatéves Szent hazatért. Amint feleremelte szemét, észrevett a házzal szemben, a domonkos templom szentélyének fala fölött a levegőben egy nagyszerű

lakosztályt. A világ Udvözítője főpapi ruhába öltözve ült a császári trónon. Vele volt az apostolok fejedelme és Szent János. A gyermek erre a látványra megállt, lábai valósággal gyökeret vertek és ragyogó szemével szeretettel tekintett Udvözítőjére. Ekkor az Udvözítő, hogy szolgálóját irgalmasan magához vonja, reá szegezte tekintetét, igen szerelmesen reá mosolygott, és a kereszt jelével megáldotta őt. Ezen ajándék kegyelme oly hatalmas volt, hogy Katalin szelleme el volt ragadtatva és átalakult azzá, akit annyi szeretettel szemlélt. Nemcsak az útját, hanem önmagát is teljesen elfelejtette."

Mennyire meg kell jegyeznem ezt az utolsó mondatot: „Nemcsak az útját, hanem *önmagát is teljesen elfelejtette.*”

Elég, hogy látta az Urat. Attól kezdve többé semmi sem számít.

Természetesen itt nincs arról szó, hogy én is, miként a Szent, csodálatos, természetén kívüli módon *lássam* Urunkat. Ellenben ha a hit által, szüntelenül figyelmesebb elmélkedéssel odáig jutnék, hogy Urunkról gazdagabb, igazabb és hódítóbb fogalmat alkotnék magam-

nak, ha látnám... Micsoda változás állna be életemben!

Igyekeztem annyira szemlélni Urunkat, hogy a végén elmondhassam: „Láttam Őt.”

„Téged lássalak, ó Jézus! Add meg, hogy lássalak, és annyira, annyi buzgósággal és állhatatossággal keresselek, hogy végre megtaláljalak utam minden fordulóján és felismerjelek a hit által szívemmel.”

MÁJUS HAVI ELMÉLKEDÉSEK

Május 1.

A nyelv fékezése.

Szent Jakab levele nevezetes kitélt hoz a nyelvről. Sohasem lehet róla eléggé elmélkedni.

Amint egy egyszerű *zabola* fékentartja a lovat, amint a kis *kormány* irányítja a hajót, „így a nyelv is *kicsiny tag* ugyan, de nagy dolgokat visz végbe.” (3, 5.) Ha ez a *kicsiny tag* megromlik, az *egész szervezet* beszennyeződik, és az emberi teremtmény, aki megszelídítette az állatokat, nem tudja azt megfékezni. Mily *pusztítást* visz végbe a *meg nem fékezett nyelv*.

Az Apostol gondolatait ebbe a szép mondatba foglalja össze: „Ha valaki szavában nem hibáz, az *tökéletes férfiú*.” (3, 2.)

Hallgatásra lehetek kötelezve a dol-

gok természete szerint, vagy hivatalom kívánalmai, szabályzatom kötelezettségei által vagy a megőrzött összeszedettség hasznossága által.

Sohase híreszteljem el azt, amit másoknak nem kell tudni, vagy aminek a titkát hivatalom előírja. A hallgatás megszegése ugyanekkor az okosságban és szeretetben való hibázást is magával hozza.

Amikor a szabály azt parancsolja, hogy ne szegjem meg a csendet, a megszegése nekem is, meg *telebarátomnak* is árt. Milyen jogon veszem magamnak azt a hatalmat, hogy a lélektől megvonjam egy — vagy sajnos, több — perc összeszedettségét? Ez a lélek állapotbeli kötelességének jó elvégzésében vagy szerető imájában megtalálta volna Istent és én jogtalanul elfoglaltam az Úr helyét.

„Ó hallgatóg Mária, taníts meg engem, hogy megfékezzem megokolatlan vágyamat a beszéd után. A csend annyi dologra tanít meg. Tedd, hogy iskolában megtanuljam megőrizni szívemben azt, ami nem hasznos, és kimondani, ami Fiad dicsőségére szolgál.”

Az üldözöttek boldogsága.

Mihelyt az ég beborul, látni lelkeket, még szerzetesi lelkeket is, akik lábuk alól elvesztik a talajt, *bizalom hiányában szenvednek*, gyakorlatilag megfeledkeznek a Gondviselésről és azt kérdik maguktól, mit cselekszik Isten, amidőn megengedi, hogy nevének ellenségei tanítványait és közöttük a leg-hívebbeket *üldözik*.

Először ne felejtjük el Krisztus szavait: „Ha így bántak a *zöld ággal* (azaz vele), ne csodálkozzatok, hogy így bán-
nak a *száraz ággal* (azaz veletek). A tanítvány nem nagyobb mesterénél.” Jézust, akinek szolgálunk, a fajából valók *keresztre feszítették*.

És azután nem felejtjük-e el, hogy Krisztus az egyik boldogságot az üldözés kegyetlenségeiből alkotja? Ezt idézte P. de Foucauld nővérének emlékezetébe, aki 1901-ben elbeszélte neki a szerzetesrendek kiüldözését.

„Nem, kedvesem, én nem szomorkodom vallási üldözések miatt, hanem bátorságot és erényeket kérek Istentől

másoknak és nekem, hogy azzal a haszonnal viseljük el azokat, amelyet Jézus óhajt belőlük, mert Ő, a Mindenható, ki minket annyira szeret, csak a lelkek javára engedi meg azokat... *Boldogok*, akik üldözést szenvednek az igazságért... Hogyan szomorkodjunk, mikor Jézus *boldogoknak* nevez minket?"

Mekkora különbség a szentek beszédhangja és a mienk között! Pedig övék a helyes szemszög. Közöttem, ki izgulok és nyugtalankodom, és Foucauld között, ki nyugodt marad és beletemetkezik a békébe, mi több, az Udvözítő nevéért szenvedők örömét élvezi, mekkora ür tátong! Nekem vagy neki van-e igaza? Neki.

Higgyek az Úr szavainak. Tanuljam meg értékelni boldogságomat. Hogyan szomorkodnék, mikor Jézus „*boldogoknak*” nevez minket?

Május 3.

Kereszthez fűződve.

De Montaignac Louise-Thérèse, a Szent Szív oblátáinak alapítónője írta

egyik napon: „Ha Urunk azt mondaná neked: Akarod-e, hogy a *keresztre légy feszítve*, és csak a *halál után légy attól elszakítva*? Beleegyeznél-e ebbe?” — „Igen, egész szívemből.”

Egészen fiatalon ezt a föltételt tette:

„Mindennap, felébredésemkor, miután keresztet vettem és szívemet Istenhez emeltem, ezeket a szavakat fogom hozzá intézni, mint amelyek lelkem állapotát fejezik ki: „*Pater, ecce venio . . . Atyám, íme jövök . . . Kész vagyok, hogy akaratodat teljesítsem; ez az én életem egyetlen célja. Ha előre látom, hogy valami fájdalmas dolgot kell végeznem, a Szent Szűz szavait fogom alázattal és átadással ismételni: „Ecce Ancilla.”*

Ezek után megértjük, hogy humorosan, de rendkívül kifejezően mondhatta ezeket: „Mindíg azt tettem, amit akartam, mert nem akartam mást, *csak Isten akaratát.*” Ez azt jelenti, hogy teljesen keresztrefeszített énje nem létezett többé, hogy Szent Pálnak minden igazán keresztény lélekhez intézett kívánsága benne megvalósult. Én nem élek többé, egész énem eltűnt. „Élek én, de már nem én, hanem Krisztus él bennem.”

Egyik napon panaszkodott az Úrnak, hogy nem szolgál eléggé az Ő öröme.

„Eléggé örömökre szolgálsz” — válaszolja az Úr. Valakiben kedvetmet lelteni annyi, mint egészen szabadon rendelkezni azzal, hogy abból az ember mindazt a hasznot merítse, amit akar. Ez annyi, mint azt felhasználni erre vagy arra a célra, akkor és úgy, amint tetszik. — Uram, találj kedved bennem!

Ime az *önmagának való meghalás* a maga teljességében.

És én hol vagyok ettől?

Május 4.

Monika megmenti Ágostont.

Szent Ágoston az *Önvallomások* könyvében édesanyjáról, Szent Monikáról így ír:

„Te tudod, Istenem, *milyen anyát vesztettem* el benne. Egyik anya sem sírt egyetlen fiának sírjánál annyit, mint amennyit ő sírt lelkemnek bukása miatt. Lehetnék-e oly hálátlan, hogy ily anyát elfelejtsek? Nem, drága anyám. Mindig meg fogok emlékezni a te szeretetedről, amely oly telve volt gondoskodással

irántam, a te nyugtalanságodról én miattam, szíved keserű szenvedéseiről.”

Nemde, valóban *Szent Monika* imáira és *könnyeire* nyerte meg Ágoston Istentől, hogy az Atya házába lépett? Akart is, meg nem is akart. A régi szokások mint valami hárpiák csüngtek rajta. Időről-időre érezte, hogy minden jó kívánsága ellenére visszahúzzák „a szokás vályújához”.

Amikor Monika eleget sírt, eleget imádkozott, Ágoston megérintve engedett.

Hát ilyen hatalmas az *asszonynak* egy *könnycseppje*, egy imája? Megváltoztathat egy szívet, megtérítheti az akaratot?

Igen, bizonynyal. *A szentek egységének* nagyszerű hatalma. „Egy lélek, amely felemelkedik, felemeli a világot.” Az imádság, az áldozat nemcsak annak tesz jót, aki imádkozik és sanyargatja magát, hanem ennek a nyomorban lévő léleknek is, meg annak a másiknak is.

A világ üdvözülni minden térdreborult lélek által. Ha nem lennének Monikák, nem lennének Ágostonok.

Mekkora hatalom van kezemben a

világ üdvöztetésére! Van-e gondom arra, hogy a legfelsőbb fokon megszenteljem magam, *hogy a lehető legtöbb lélekhez érjek?*

„Istenem, add meg nekem, hogy sok Ágostonnak Monikája legyek. Használd fel legjobban érdemeimet. Legyenek tieid; reád bízom hatalmukat.”

Május 5.

Hogy egyek legyenek, mint mi.

Egység a közösségben.

Jól meg kell érteni és erősen akarni.

Megérteni. Nincs itt szó arról, hogy kiki az egységért nyomja el a személyes tulajdonságait és jellemét. Ez szellemi és lelki elszegényedést jelentene. Ellenkezőleg, kíváncsi, hogy mindenki hordozza jellemző és *eredeti jegyét*. Egység a gazdag egyéniségek csoportosításával. Amennyire üdvös, hogy a *kívülről* jövő gazdagodást mérsékeljük, úgy szükséges, hogy *belül* kiki hozzájáruljon az általános virágzáshoz, mégpedig alázattal, egyszerűen és egyenesen. A túlságosan félrevonultaknak azt ajánljuk, hogy lépjenek ki önmagukból,

hogy úgy mondjuk, vessék magukat a vízbe, szerepeljenek, a túlságosan szereplőknek viszont azt ajánljuk, hogy halkítsák tevékenységük és szereplésük zaját, és engedjenek kibontakozni másokat.

Ha az egységet megértettük, *akarnunk kell azt.*

Mi valamennyien *különböző* szellemeket, örökölt hajlamokat, más és más mentalitást és kultúrát hozunk a közösségbe. És így van ez jól. Ezáltal nem kell félni az egyhangúságtól és a gondolatok sokféleségéből fényesség sugározhatik elő. Azonban a *jellemek összekerüléséből* viszályok, többé-kevésbé titkolt vagy nyílt *ellentétek* támadhatnak. Vigyem be hangomat az énekkarba és hangomnak nem kell szükségszerűen megegyezni szomszédom énekhangjával, de *összhangba kell kerülnie*, össze kell olvadnia az együttes hangjával. *Mindenki annyira* tartozzék *Jézus Krisztushoz*, hogy Krisztusban mindenki mindenkoron egységet alkosson.

Kedvesség a közösségben.

Nehezebb *kedvesnek lenni a közösségben*, mint figyelmesnek és kedvesnek lenni *az idegenek iránt*. Ez rendellenes dolognak látszik, pedig pszichológiai valóság és naponkint bebizonyítható tény.

Ne csodálkozzam rajta. Ha örökösen ugyanazon személyekkel érintkezünk, könnyen felfedezzük hibáikat és gyengeségeiket. Az idegenekkel szemben az ember azt hiszi, hogy bizonyos tisztos udvariasságra, finomságra és tartózkodásra van kötelezve, a megszokott környezettel szemben pedig könnyen enged mind-ezekből.

Sok leány viselkedik így: *otthon* elviselhetetlen, a *házon kívül* szelíd és kellemes.

Pedig nem szabad elfelejteni, hogy az igazi kötelesség inkább az ellenkezőjét kívánja: először legyünk kedvesek a *megszokott környezettel szemben*, és a távolabbi felebarát csak azután következik és neki nincs joga ugyanannyi

kedvességre. Ez a felebaráti szeretet igazságos rendje.

Ha pedig a megszokott környezet nem a vérségi kötelékkel egybefűzött család, hanem az Istentől igen szeretett lelkek, tehát szerzetesnők közössége, milyen tekintettel kell azt körülvenni? Természetesen az a tény, hogy mindenki Istennek van adva és szentelve, nem szünteti meg az *ellentéteket* és *hibákat*. Ha így lenne, mily könnyű lenne akkor a szerzetesi élet, de hol lenne a *türelem* és a *felebaráti szeretet* gyakorlása? Azonban a *hit szelleme*, amely engem éltet, képessé tesz arra, hogy mind-egyik nővéremben felfedezzem azt, ami őt Isten előtt kedvessé teszi és a *szeretet szellemével* elfelejtem vagy nem figyelem túlságosan azt, ami emberileg nem tetsző benne. „Consummata” nővér említi, hogy minden lelkigyakorlatánál csak ezt a föltételt tette: *kedves leszek*.

Jó lenne, ha követném.

Május 7.

Egymás kölcsönös elviselése.

Nekem is, meg másnak is megvan a *magunk hibája*. A tökéletesség vágya

egyikünket sem változtatott át a novíciátustól kezdve szeráfokká. A tökéletesség várkastélya napról-napra épül. Amiképen bele kell nyugodnom abba, hogy még ma is találok magamban hibákat, úgy el kell fogadnom, hogy másoknak hosszú szerzetesi élet után is megvannak a maguk hiányosságai és határoltságuk.

Tehát tudjuk egymást elviselni.

Ez egyike a szerzetesi élet legelső követelményeinek. Néha megtörténik, hogy a közösség minden tagja nagyobb ellentét és komolyabb összeütközés nélkül, szívélyes lelki egységben él egymással. Áldani kell érte az Urat, de ez nem gyakori. Isten gyakrabban megengedi, hogy *a jellemek nem alkotnak kész keretet*, hogy egyenetlenség csírája támad, hogy ellentétes szempontok jelentkeznek. Mindez kitűnő arra, hogy *általános türelmet* gyakoroljanak.

Ne csodálkozzam ezen, és ne botránkozzam meg rajta. Ne használjam fel ürügyül arra, hogy magamat uniformizáljam, vagyis hogy ne legyen többé személyes gondolatom. Ellenben *legyen elég erényességem*, hogy elviselhetővé és kedvessé tegyem az érintkezést, és

ne szenvedjek túlságosan a miatt, ha mások csípkelődése ér engemet. Legyen elégséges *emberi jókedv* bennem, hogy a közösségben *kellemes optimizmus* alakuljon ki és mindent a jó oldaláról vegyek.

És ha néha mindenáron haragudni akarok, sohase haragudjak másokra, hanem *magamra*.

Május 8.

Magáról rosszat mondani.

Valaki okos tanácsot adott: „*Sohase mondjon rosszat magáról, — és gúnyosan folytatja — a többiek gondoskodnak róla.*”

A tanács jó, bár az indítóok inkább tetszetős, mint határozott.

Ne mondjunk rosszat magunkról. Miért? Ez — tekintve mások világos látását vagy rosszakarátát — nemcsak *haszontalan*, hanem *ártalmas* is lehet. Árthat tevékenységünknek, melyet kifejtenünk kell, és árthat magának az erénynek is, amelyet gyakorolni akarunk.

Valóban, nem sok mindaz a jó hírnév,

amellyel rendelkezhetünk, ha cselekedni akarjuk a jót, amelyet Isten kíván. Hasonlatosan tehát kihangsúlyozni a többé-kevésbé valódi hibákat. *Ha valódiak*, legyünk nyugodtak, meg fogják látni. *Ha képzeltek* vagy túlozottak, mire jó meghamisítani az igazságot?

De azt mondhatná valaki, hogy magát vádolni erényes dolog.

Gyakran nem lesz-e az inkább bizonyos hiúság kimutatása? Egyesek csak azért keresik *maguk lealázását*, hogy mások *alázatosaknak* tartsák őket. De vajjon alázatosság-e az, ha azt *kívánjuk*, hogy mások *alázatosaknak tartsanak minket*?

„Ó Mária, ebben a hónapban, mely különösen neked van szentelve, taníts meg engem nagy erényeidre és különösen az *alázatosságra*. Szolgád, Szalézi Szent Ferenc mondotta: „az alázatosság olyan, mint a rózsafüzér lánc, amelynek szemei a többi erények”. Nos, ha erényeim *szemei* nagyon kicsinyek, tedd, hogy a *lánc*, amely hordja és egyesíti azokat, legyen ellenálló és töretlen fémből.”

Öröm.

„Az egészség nem járványos, — mondják — hanem a betegségek.”

Sajnos, úgy van, hogy bizonyos betegségek elharapódnak és járványosak, mégpedig nemcsak a test, hanem a lélek betegségei is, így különösen a szomoruság, csüggedés, megtörtség. Ha valaki meghajlik, elcsügged, *csökkenti* az egész közösség erkölcsi erejét, vagy legalábbis annak a veszélynek teszi ki.

De valóban igaz az, hogy az *egészség* nem ragályos?

A test egészségéről ne vitatkozzunk. De áll ez a *lélek egészségére* is? Ha igaz az, hogy egynek a kétségbeesése az egész tömegegre hat, vajjon egy léleknek nyugalmas öröme nem emeli-e fel az egész tömeget? Nincs ragályosabb, mint a lendület. Egy vidám lendületes lépés *magával viheti* az egész közületet.

A *jó erkölcsnek*, a helyes és nyugodt optimizmusnak *elvitathatatlan ragályos hatalma* van, amely nem naívságot szerez, hanem belső akaraterőt, nem a valót elferdítő képzelődést vagy egzaltált

és természetellenes érzékenységet, hanem kiegyensúlyozottságot, józan tisztánlátást és mély hitet eredményez.

Az öröm terjed. Örömmel vonjak másokat is az örömhöz. *Lendületemmel* tegyem meg azt, hogy mások is *meginduljanak*.

A Megtestesülésről nev. Mária, orsolyita apáca gyermekkorában igen vidám volt, és e miatt úgy látta, hogy anyja nem tartja őt a szerzetesi életre alkalmasnak. „Úgy gondoltam, anyám nem hiszi, hogy képes vagyok a zárdai életre, mivel *vidám kedélyűnek és kedvesnek* talált, amelyet talán a vallásosság erényével össze nem egyezőnek talált.”

Az ellenkezője igaz. A szerzetesi életben kizárólag csak *kivirágzott* lelkek kellenek.

Május 10.

Energikus harc.

Szent Johanna mondotta: „A harcban nem annyira a győzelemről van szó, mint inkább, hogy jól harcoljunk. A harc a miénk, de nem a győzelem. Azt Isten

határozza meg." Legalább is így adja vissza a Szent gondolatát egyik legjobb magyarázója, Péguy.

A lelki életben nagyon szeretnők, hogy ha a bátor *védelem* után végre *győzelemhez* jutnánk, és nem kellene többé újra kezdeni a folytonos ütközteket és *támadásokat*, hanem nyugodtan kipihennők magunkat.

Nem. A föld nem a befejezett állapot helye. Ez a folytonos próba, a soha le nem szerelt ellenségek között való állandó előre menetelés országa. Sohase mondhatom: „Ah, most végre nem kell többé harcolnom, pihenek.”

Szent Ferenc, hogy e csalóka ábránd ellen felvértezzen minket, mosolyogva jegyzi meg, hogy rossz természetünk negyedóra múlva utánunk fog csak meghalni; vagyis ez azt jelenti, hogy mindig, életünk végéig kell küzdeni.

Utunkon tehát egyik vagy másik többé-kevésbé szándékos esésünk jelezni fogja az állomásokat. Ha bizonyosságot tehetünk arról, hogy *egy pillanattig* sem tettük le a fegyvert, sem nem hagytuk abba a küzdelmet, hanem ellenkezőleg, a kísértések és viharok, a helyi veszteségek és pillanatnyi gyengeségek

ellenére tartottuk magunkat, és akarunk ellenállni, legyünk nyugodtak. Isten meg van elégedve.

Ő jól tudja, hogy szegény emberek vagyunk, hogy *jóakaratusk* messzebb megy, mint *akaratusk*, hogy gazdagok vagyunk az egyébként őszinte *ígéreteken*, de *megvalósításaink* mindenkor rövidek és erélyben szűkölködők. Ő nem csodálkozik hamis lépéseinken és ingadozásainkon. Ezek megtartanak minket az alázatosságban.

Bátorság! Ne hagyjuk magunkat legyőzni.

„Szent Johanna, add meg nekem lendületedet és bátor kitartásodat!”

Május 11.

Természetes buzgóság.

Ha *tevékenyek* vagyunk, hála Istennek.

Helytelenül cselekedne az, aki *tevékenykedésében* Isten dicsőségének legalább is bennfoglalt gondolata nélkül kizárólag a *saját képességeinek kibontakozását keresné!* Kötelezettségünknek megfelelünk, de azért, hogy hiú meg-

elégedést, mosolyt, irigyelt állást, tehát tisztán emberi előnyt és hasznot nyerünk.

„Mire nem képes a jó állapotban lévő önszeretet?” — kérdi Faber. És gondolatát így fejezi be: „Mily kevés közöttünk az, akinek más értéke van, mint amit *természetes tevékenysége* ad neki.”

Leggyakrabban nem zárjuk ki az Istennek ajánlást. Természetesen legalább bennfoglaltan *érette* cselekszünk. Csak-hogy *hagyjuk magunkat vezetni* a túlzott buzgóságtól, vagy bizonyos cselekvési ösztönt *keverünk bele*, amely már nem buzgóság, hanem fékezetlen vágy, hogy lázasan tevékenykedjünk. Egy esszéíró mondotta, hogy szeretné látni, vajjon mily hatást váltana ki kortársainál az, ha *naponként egy órai elmélkedést* tennének mindenkinek kötelezővé. Ünnegetadás lenne-e az a magános embereknek, és hány szerzetesi lélek érezné a vértanúság kínját, ha hosszabb szemlélődést kellene végeznie, mint amennyit igazában végez?

„A szentek nem cselekszenek sok dolgot” — mondja Faber. *Életrajzaik* csalódást hoznak. Azt gondolnánk, hogy csak

tevékenység van bennük. A csendet nem lehet lefényképezni, és innét az a benyomásunk, hogy minden fejezet az *összehalmozott cselekedetek piramisa*. Arra kell gondolni, hogy a harminc évig tartó élet harmincszor tizenkét hónapból áll és e hónapok minden napjában ez és ez a szent négy, öt, hét óráig elmélkedett. A tökéletesség nem a cselekedetek mennyiségében, hanem *minőségében* áll. Semmit se túlozzak, hanem emlékezzem erre: „A szentek emberek voltak, akik *kevesebbet* cselekedtek, mint mások, de ezerszer *jobban* cselekedték meg azt, amit meg kellett tenniök.”

Május 12.

A figyelmeztetések elfogadása.

Ha a *Szent Szűz* megjelenne, hogy *megmondja hibáimat*, mekkora örömmel fogadnám el, és micsoda erőt adna anyai szeretete és küldetése.

Miért nem fogadom el ugyanannyi hittel és szeretettel a *figyelmeztetéseket*, amelyeket *megérdemeltem*, vagy amelyekről előljáróim úgy vélik, hogy hozzám kell intézniök?

Nem a Szent Szűz beszél hozzám, de ha több hitem lenne, fel tudnám fedezni az előljáróban — bármily fokon legyen az — az Istentől megbízott személyt, aki a Magasságbéli kívánságait hozzám közvetíti.

Mekkora *békében* élhetnék! Mily *hálát* kellene éreznem az isteni akarat letéteményesei iránt, akik szeretettel vannak irányomban és figyelmeztetnek.

Mindíg nehéz feladat *valakit* hibáira *figyelmeztetni*, és igen gyakran azok, akik ezzel meg vannak bízva, visszariadnak és meghátrálnak kötelességük előtt: így elmulasztják a figyelmeztetést, hagyják, mint szenved a hivatal, és tűrik, mint terjed a közösségben a rossz példa. Szeretnének beszélni, de *előre tudják*, hogy szavaik *milyen fogadtatást nyernek*. Tehát várnak, hallgatnak, halogatják a figyelmeztetést. Az eredmény: a rossz terjed, az ellentét nagyobbodik, a meglévő kellemetlenség növekszik — és a figyelmeztetés megtétele minden nap nehezebb lesz.

„Uram, add, hogy minden észrevételt, legyen az kínos vagy hamis, *szeretettel fogadjak el*. Ne adjak okot arra, hogy előljáróim e nagyon nehéz kötelességet

legyenek kénytelenek gyakorolni. Vezess engem arra, hogy necsak *elfogadjam a figyelmeztetést*, hanem *kérjem is, hogy azt megtegyék.*”

Május 13.

Helyváltogatás.

Egy szerzetesnő azzal dicsekedett, hogy rendje összes házaiba küldték és magasztalás hangján mondotta: „*Jegyesem összes birtokait meglátogattam.*”

Valóban, mivel igen hamar *nem kíváncsi* lett az egyik házban, a béke megmentésére nem volt más eszköz, mint hogy elküldték a másik házba.

Néha az előljárók más okok előtt állnak. Ez vagy az a szerzetesnő — mondják — nem lehet sokáig *ugyanabban a munkakörben*, nem érezheti jól magát *ugyanabban a házban*. Változatosság „kell” neki. Jézus huszonnyolc vagy huszonkilenc évig maradt Názáretben. De ő más anyagból volt. Az embernek szüksége van arra, hogy *mozogjon!* — Más esetben az emberek azt képzelik, hogy nem válnak be és ezért részint

önszeretetből, részint fáradságból más-más dolgot kívánnak.

„Istenem, add megéernem, hogy *ott* kell biztosítanom megszentülésemet, *ahová helyeztél*. Bizonnyal, ha bölcs és nyomós ok kívánja, hogy helycserét kérjek, nyugodtan előterjeszthetem kérelmemet annak, akit illet. De akár teljesítik, akár visszautasítják, engedd, hogy nyugodtan éljek, hogy legjobb tehetségemmel ragaszkodjam *jelen kötelességemhez*, hogy kész legyek mindenre és ritkán kérjek valamit.

Befogadást nyertem a szerzetbe, pedig oly keveset érek. Arra akarok törekedni, hogy *ott, ahová állítottak, legnagyobb szolgálatot* teljesítsek. A többit, Uram, terád bízom.”

Május 14.

Szomorúság a lélekben.

Vannak bizonyos napok és időszakok, amikor a nélkül, hogy tudnám az okát, valami *megmagyarázhatatlan szomorúság* nehezedik reám.

Nem elég-e már az, ha akkor *borul el* kedélyem, amikor ok van rá? Ha hit,

Krisztus igazi érzése és önmegtagadás szeretete lenne bennem, még ez utóbbi esetben is több erővel és bátorsággal rendelkeznék.

De *semmiért*, minden ok nélkül szomorúságnak adni magát, túlságosan nevetséges. Más dolgom is van, minthogy *érverésemet tapogassam*, és képzelt felhők szeszélyes járását kövessem... Kötelességem vár, a lelkek pusztulnak, *fontos feladat* sürget: bennem és körülöttem azon isteni örömet kell szétsugároznom, amelyet az Isten gyermekeinek szent szabadsága szerez.

Igaz, hogy van bizonyos báj abban, ha az ember *szomorúságát* becézi, különösen, mikor az kifejezhetetlen és ködös. Montaigne megjegyzi: „Úgy képzelem, hogy még a melanchóliában is van a finomságnak és az édességnek valami árnyéka.”

A szerzetesi léleknek nincs szüksége nyalánkságra és édességre. Más táplálék kell nekem.

Ha fizikailag szükségem van gyámolításra és vigaszra, kérem puhaság nélkül a szükségéset. Ha lelki és erkölcsi erőre és bátorságra van szükségem,

használjam fel jó érzékemet, egész hitemet, egész erényességemet.

Keseregni?... Azt már nem. Lendülettel uralkodjam vagy menjek keresztül a felhőkön.

Május 15.

Idővesztéség.

El kell kerülnöm a *lázás sietséget*. P. Surin mondotta: „Amikor valami sürget, az legyen sürgetőbb, hogy ne siessek.”

Ugyancsak kerülnöm kell a *pepecselést*. Nem tudom, hogy mit akarok vagy mit kell tennem; nem tudok valamit tétozázás nélkül *végrehajtani*, természetes lustaságból vagy helytelenül megszokott habozásból nem tudom *magamat* valamire *elhatározni*, minden munkám megkezdése előtt nagy ür tátong, amelyben képzelődöm, ábrándozom, pepecselek a nélkül, hogy *munkához látnék*.

Mennyi időt veszítek el ezzel. A Renault-autógyár pár évvel ezelőtt *idővesztegetési kiállítást* rendezett, amelyen humoros plakátok és táblázatok tanulságos képet adtak arról a nagy

kárról, amely a napi munkánál előforduló csekély idővesztéségből keletkezik. Többek között az egyik kép bemutatott egy munkást, aki munkája utolsó perceit arra használja fel, hogy cigarettát sodor; azután egy munkásnőt szemléltetett, aki az utolsó percekben fésülte és puderezte magát. A kép alatt ezt lehetett olvasni: „A távozás előtti öt perc, amely alatt készülődnek, évenként *hét millió frankba* kerül a gyárnak.”

Azért, mert szerzetben élek, és nem folytatom a *bérmunkások* életét, nem vagyok felmentve a *hű* szolgálattól. Időmmel a közösségnek, elöljáróimnak és a lelkeknek tartozom. Az intézmény, amelyhez tartozom, nem autógyár, hanem sokkal magasztosabb annál. Mindenkor eléggé *lelkiismeretes* vagyok-e *kötelességemben*?

„Csodálatos, hogy mennyire *tele van az élet*, mihelyt megszabadítjuk az *elfecsérelt időtől*” (Mansfield Katalin). Semmit se pazaroljak el időmből, és mindenre lesz időm.

Visszaküldeni a többletet.

Mondják, hogy Nicolas Poussin, a híres festőművésznek tehetségénél is nagyobb volt az erényessége. Legendás egyenességét jellemzi, hogy amidőn valamelyik képéért nagyobb összeget kapott, mint amennyit megérdemelt, *visszaküldte a többletet.*

Nekem nem fizetnek pénzdarabokban szolgálataimért. De vajjon gyakran nem szeretek-e többet követelni a számlánál, mint például a hála és a mosoly különbérét?

Kövessem XIV. Lajos király festőjét. Feladatomat végezzem el a legjobban. Ha csak kevésre vagyok képes, *valósítam meg azt a keveset* egész lélekkel és örvendjek, hogy nem vesznek észre. Ha úgy hiszem, hogy képességem van, *fejlesszem ki* azt minden számítás nélkül, *a nélkül, hogy e miatt magamat többre becsülném*, vagy ha Isten igazi adománya az, ezt az adományt *letagadnám.*

Ha valaki kiemeli sikeremet, ne bízzam el magamat; ha senki sem veszi

észre fáradozásomat vagy eredményemet, ne búsuljak a miatt. Általában az fog megtörténni, hogy észrevétlenül fogok élni: Ki veszi észre az ételek gondozottabb elkészítését vagy az alaposabb magyarázatot az osztályban?

Szolgálók. Örvendjek, ha *haszontalan* szolgálnak tartanak. Ne kolduljam a munkabért. És ha véletlenül valaki dicséretet mond nekem, köszönjem meg azt ennek a ritka és kiváló személynek, ne becsüljem e miatt többre magamat és tegyem még jobban dolgomat.

„Istenem, ha vizsgálom magamat, világosan látom, hogy mindabból, amit neked ajánlok, szeretek *valamit* magamnak *visszatartani*. Amikor minden téged illet, önzően magamnak tartok meg néhány morzsát. Úgy teszek, mint a gyermekek, akik gyűjtik a filléreket, hogy velük megtöltsék a *perselyt*. De nem! Visszaküldeni minden többletet annak, akit megillet.”

Sohasem az első.

Nem beszélünk a pontosságról. Nagyon jó, ha senki sem előz meg engemet. Itt versengésről és civódásról van szó. Ebben sohasem legyek én a *megindító*.

Mondják: „hogy veszekedjenek, ahhoz két személy kell. Sohasem légy te az első”.

Ha soha senki sem kezd... Ki lehet találni a folytatást. És ha valaki elkezd, ne legyek sohasem a *második*. Hihetetlen, hogy két nő keserű szavakat tud mondani egymásnak, ha nem egyeznek meg. Mindig keresni a *megértést*. Gyakran kitűnő eszköz erre a *hallgatás*. Szent Monika, mikor férje hazajött és zajt ütött, vigyázott arra, hogy ki ne nyissa száját. Ez a *megzavarhatatlan nyugalom* ezerszer több eredményt ér el, mint a szemrehányások, meggyőzések és hangoskodások, különösen akkor, ha még tart a zivatar.

Őrizkedjem érzékenységetől, az elhamarkodott ítéletektől, az események és személyek szenvedélyes és nem higgadt vizsgálatától, a tendenciózus be-

állításoktól és *alaptalan vádaskodások*-tól. Legtöbbször a megsebzett önszeretet, a büszkeség ágaskodik, néha pedig a pontos helyzet nem ismerése játszik szerepet.

Legyen egyenes lelkületed, jó szíved, elég okosságom, sok szeretetem. Ezek biztosítják a *békét*.

„Uram, úgy akarok élni, amint a Példabeszédek könyve ajánlja, mindig *inkább kész akarok lenni a hallgatásra*, mint a beszédre. És ha valaki nem úgy beszél hozzám, mint ahogy kell, végigkövetem a tanácsot: nem voltam az *első*, még kevésbé akarok a *második* lenni.”

Május 18.

Az igazság birtoklásának öröme.

Az egyik író, távol az igazságtól, de gyötörve az igazság szükségétől, lelkének állapotát két személy következő párbeszédében adja vissza:

— Beszélj nekem, mondd meg nekem, mi bántja szívedet? *Mi hiányzik neked?*

A kérdezett lehajtja szemeit és válaszol:

— Dolgok, melyeket te nem adhatsz nekem.

— Mi hát az?

— A béke, az öröm, a halhatatlan lélek, Isten.

Valóban, mily gyötrelmes lehet az, ha a sötétben kitárt karokkal örökösen keresni kell a fényt, amely folytonosan előjön és eltűnik; ha az ember sötét tömlöcben van és nem tud kiszabadulni belőle; ha cél nélkül rohanni kell, mint a mókusnak, amelyet hengeralakú, forgó kalitkába zártak, amelyben az szüntelenül, a végkimerülésig ugrál és forgatja a kalitkát a nélkül, hogy kijöhetne belőle.

Tudni. Az igazság birtokában lenni. Nem tévelyegni örökösen és találgatni, hogy hová megy az ember, hanem az égő, melegítő, jóleső fényben kibontakozni. Tudni azt, hogy az a fény szerető, hogy nem egy elvont valami, hanem egy Személy, az aki maga mondotta: „Én vagyok a világosság, és akiről mondatott: „*Deus est caritas. Az Isten szeretet.*” Ő kiváltképen szeretet, végtelen szeretet.

„Ó Istenem, nem köszönöm meg neked eléggé, hogy ilymódon beragyogtad

életemet. Úgy vagyok, mint szemem világosságával. Örvendek neki és *nem gondolok arra, hogy megköszönjem neked*. Ezentúl figyelmesebb akarok lenni, és örömet hirdetve énekelni akarom végtelen jóságodat."

Május 19.

Kicsinyességek.

Van egy dolog, ami a szerzetesi élet hosszú évei alatt leginkább bánt és ez annak a felfedezése, hogy a szerzetesi élet bizonyos zárdákban *kicsinyességeket zárhat magába*.

Vártuk, hogy *lelki nagyságokat*, élénk lemondási vágyat, mindent elfogadni tudó, örvendező készséget, hibátlan felebaráti szeretetet és oly égő Istenszomjúságot fogunk találni, amely minden hiú érzést elnyel... Mekkora meglepetéssel és mily szomorúsággal (gyakran felesleges) kell felfedezni mindenféle *kicsinyességet*, *apró* hiúságokat, *kis* irigységeket, *kis* ellentéteket és *apró* hűtlenségeket.

Nincs szükség hosszú tanulmányozásra, hogy megállapítsuk, hogy mi va-

gyunk az első, akik a kicsinységek olvasójához a kisebb-nagyobb szemeketadtuk.

Paradicsomot képzeltünk és mily messze van az ég. Ez nem a pokol — legalább is adja Isten — és senki sem ördög, de a hely bizonyos napokon a *tisztító tűzre* emlékeztet.

Először *ne csodálkozzam* ezen. Bármily élénk és hű legyen a tökéletesség vágya mindenkiben, mindig megmarad az, hogy amíg a földön vagyunk, szegény emberi természetet hordozunk, amely sok nyomorúságra hajlik.

És azután *értsem meg Isten tervét*. Gyakran inkább vagyunk megpróbálva barátainktól, mint ellenségeinktől, és Isten úgy intézi, hogy azoktól szenvedjünk, akik velünk élnek, és akik leggyakrabban nem is gondolnak arra, hogy nekünk szenvedést okoznak és a legcsekélyebb hibát sem követik el. Semmiképen sem gonoszság, ártani akarás, hanem gyengeség, feledékenység, meg nem értés. Isten dicsősége az, hogy mindenki valamennyitől önmegtagadásban részesüljön a nélkül, hogy őt megsértenék.

Végül tegyek meg mindent, hogy

senki se szenvedjen tőlem, hogy miattam a zárdában a szentségre való törekvés ne kisebbedjen, vagy a szeretet ne legyen megsebezve, vagy a mindenki által képzelt eszmény a legkevésbé el ne halványodjon.

Május 20.

Nővérek között.

Az egyik író, aki a *felebaráti szeretet szelleméről* beszélt, amelyet Keresztes Szent János fejlesztett a zárdákban maga körül, kissé mosolyogva teszi fel az ellenvetést: maga csoda az, ha valaki testvéreit arra vezeti, hogy szeressék egymást. Kétségbe kellene esni, hogy ha *az emberek a zárdákban sem szeretnék egymást!* Hol szeretik akkor egymást az emberek? Majd ezeket mondja: „Igen, a zárdákban szeretik egymást, és kiváltkép, ha figyelembe vesszük azt az állandó békét, amely ott uralkodik és azt, amely más környezetben uralkodik, *mondhatjuk, hogy nagyon szeretik egymást.*”

Bizony gyenge dicséret! Ott, ahol a hasonlat foka nagyon alacsony és azt

mondják, hogy ez a dolog felülmúlja a másikat, a dicséret nem jelent sokat. Több sem hiányzik, mint hogy azt mondják, hogy a zárdákban jobban szeretnek, mint általában a világban. Hiszen rendszeren oly kevésbé szeretnek a világban!

Keressünk másik szabályt, vágyakozunk sokat magasabb ideál felé, hacsak nem akarjuk éppen csak túlhaladni a *nagyság nélküli közönségesség* fokát.

Beszéljünk olyan *barátságról*, amelyet jól felfogott hivatásunk feltételez, amelyet ugyanazon felséges cél felé lángoló buzgóság képez és amely ezért el tudja felejtetni a kicsinyességeket, felül tud emelkedni a minden közöslethez tapadó bajokon. Olyan *barátság* ez, amelyet mindenkiben szent szenvedély tüzel, hogy lelkeket mentsenek és Jézus Krisztust úgy szeressék, ahogy ő szeretett minket. Tisztán természetfeletti *barátság* ez, amelyben minden nővér az *egyetlen Barát* szeretetében egyesül, és azon isteni Szív kizárólagos szeretetében olvad össze, amely Szív annyira szeretett minket és tőlünk teljes szeretetet akar.

„Ó Jézus, add, hogy ezzel a szeretettel szeressem minden nővéremet, vissza-

esés, kizárólagosság, megkülönböztetés nélkül, hogy igazán *mint nővér* szeressem nővéreimet."

Május 21. Áldozócsütörtök.

Jézus eltűnése.

Urunk, ki negyven napon át megjelent apostolainak, tanítványainak, a szent asszonyoknak, mennybemenetele napján eltűnt. Ez a negyven nap elmúlt, amint elmúlnak az érezhető kegyek. Az Üdvözítő hívei azt képzelhették, hogy Jézust *mindig* bírni fogják. De nem úgy. Ime, felmegy, felemelkedik, eltűnik.

Vége. Vissza kell térni Jeruzsálembe és hozzá kell fogni a világ megtérítéséhez, a nélkül, hogy ezentúl a drága Feláradott érezhető és oly édes jelenlétét lehetne élvezni.

A nagy fényesség időszaka után, amelyben Jézus engedte, hogy lássák, tapintsák, hirtelen *semmiség*. Csak a *szürke köteleesség*, a világba, a napsugár-talan Jeruzsálembe való visszatérés és a félelmetesen nagy feladatok teljesítése.

A mai misztériumból tartsam meg csu-

pán ezt a tanulságot: ne ragaszkodjam szívemmel az érezhető kegyelmekhez.

Amidőn Isten adja, fogadjam el. *Dominus meus et Deus meus!* Én Uram és én Istenem!

Amidőn Isten elveszi tőlem, ne jöjjen zavarba. Legyek annyira hozzászokva a tisztán *hitből vezetett* járáshoz, hogy ha a rendesnél nagyobb segítség elmarad, tudjak kitartani. Mindennél inkább hiányzanak az *érezhető kegyelmek*, annál inkább kell követnem az apostolokat, állhatatosan ki kell tartanom az elmélkedésben és *Mária* segítségét kell kérnem.

„Jó Anyám, valahányszor Jézus eltűnik, hozzád akarok futni és karjaidba akarom vetni magamat. Ezekben a *nehéz pillanatokban*, amelyeknek gyakoriságát ismerem, ösztönözd *hitemet*, *bátorságomat*. Segíts, hogy *kitartsak!*”

Május 22.

Éltetek tanulság legyen.

Jézus elment, véglegesen elhagyta a földet. Nem fogják többé látni.

Az emberek többé nem ítélik meg

őt egyenes tekintettel. Amikor őt szemlélni, látni akarják, *Krisztust ábrázoló képekhez* kell fordulniok.

És ha e képek nem hasonlítanak hozzá? Nem lehet csodálni, ha a szegény emberek nem ismerik fel az *igazi Jézus Krisztust*, amikor csak megmásított képeket mutatnak nekik.

„*Tanúim lesztek* — mondja Jézus távozó apostolainak. — Én elmegyek. Hogy felismerjék evangéliumomat, azért nem hozzám fordulnak, hanem *tihozzátok.*” Krisztus most eltűnik és reátok, Krisztus tanítványaira tartozik, hogy életekkel híven mutassátok a kereszténységet, Krisztust. Ezt a tanúságtételt kérem tőletek. Éltetek keresztény fényességével bizonyosságot kell tennetek a keresztény vallás ragyogó szépségéről.

Tanúskodni Krisztusért, éspedig nemcsak általánosan és a nagy hibák elkerülésével, hanem a szolgálat *legutolsó részletében*, amely szolgálat *szép* lesz, mert *nagy szeretet* lesz. Ezt kéri tőlem.

„Ezt akarom egész szívemből, ó Jézus! De te tudod, hogy e vágy megvalósulásához hatalmas segítségre van szükségem. Mert én ilyen vagyok: *akarok is, meg*

nem is, imádságomban tele vagyok nagy-szerű feltételekkel. Mire nem lennék képes? És azután amikor a *pályán* eljön a pillanat, hogy erőmet és bátorságomat kibontogassam, azt mondanák, hogy nem akarok többé semmit. Akaratom ott van, de *tehetetlen*. Segíts te magad, hogy rólad tanúságot tegyek.”

Május 23.

Az utolsó beszéd.

Szent Lukács evangélista szerint az Úr Jézus utolsó beszéde a következő: „*Maradjatok a városban, míg nem felruháztattok erővel a magasságból.*” (Lk. 24, 49.)

Urunk utoljára van együtt apostolai-val abban a teremben, ahol a szeretet szentségét szerzette. Megállapíttatta velük a személyével kapcsolatos jövőbelések beteljesedését, megerősíti őket küldetésükben, hogy a világnak a bűnök megbocsátását hirdessék, felhívja őket, hogy tanításukat, az evangélium hirdetését támasszák alá jó példájukkal; megígéri a Szentlelket és szavait ezekkel fejezi be: „*Maradjatok a városban, amíg*

a magasságból erősséggel fel nem ruháztattok.”

Elhagyják a cenákulumot és újra megteszik a nagycsütörtök este közösen megtett utat; Olajfák-hegyére mennek. Jeruzsálem utcái, a városkapu, Cédron hídja, a völgy másik oldalának kanyarulatai, a vérizzadás helye... A hegytetőn vannak. Lenn van Jeruzsálem a hatalmas templomterrel. A város mögött a Kálvária...

Jézus utoljára megáldja a kis csoportot és azután felemelkedik a földről... Az angyaloknak kell jönniök: „Galileai férfiak, miért néztek?... Miért maradtatok itt?” És a Mester nélkül visszatérnek Jeruzsálembe, a cenákulumba.

Az utasítás világos és határozott: nincs még itt az óra, hogy az apostolok visszatérjenek a világba; most az *imádság órája* van; az előkészítés nincs befejezve. Nem jött még el a pillanat az utazáshoz. *Imádkozni, várni, imádkozni.*

„Ó Jézus, taníts meg, hogy a *cselekvést mindig az imádság előzze meg*. Nagyon gyorsan akarok megérkezni; taníts meg, hogy jól előkészítsem magam az utazás előtt; add, hogy megértsem, hogy

az apostoli sikerek titka az *imádkozó
előkészületben van.*"

Május 24.

Áldozócsüdtörtököt követő vasárnap.

Örömmel telve.

Egészen különös és ragyogóan ékes-
szóló az apostolok viselkedése Jézus
mennybemenetele után, akik miután
meggyőződtek arról, hogy Mesterük el-
hagyta, és pedig végérvényesen elhagyta
őket, az evangélium szerint „*örömmel
telve tértek vissza*“.

Az ember azt gondolná, hogy mivel
jó Mesterük végleg eltűnt, inkább a szo-
morúságnak, mint az örömnek adják át
magukat.

De nem. Bizonyságot tesznek arról,
amit Urunk hirdetett nekik, amit az
utolsó vacsorakor kifejezetten megígért,
vagyis hogy az öröm, nem a föld öröme,
hanem az *isteni öröm* fogja kísérni őket
még az *üldözések* és az *áldozat között* is.

Mennyire éreztem magam is az Úrnak
ezt az örömét bizonyos időkben, kivált-
képen a legszebb hűség után. Nem ta-
pasztaltam-e gyakran, hogy ez a *mélysé-*

ges öröm nagyon jól megfér és együtt járhat a legvalódibb, legerősebb és legérezhetőbb szenvedéssel.

Légy áldva, ó Jézus, mivel a siralom-völgyébe is beállítottad az örömet, az *Isten gyermekeinek örömét*, azt az örömet, amelyet angyalaid énekeltek bölcsődnél, amelyet egész evangéliumod visszatükröz és tanít, azt az örömet, amely a dicsőség országában örök *boldogsággá* fog változni.

Egy színműíró drámájában tanítónőt szerepeltet, akinek munkája igen nehéz, de aki nehézségei és bajai közepette olyan örömet érez, amelyet semmi sem zavar meg. Az egyik különösen fárasztó nap estéjén ezt mondja: „*Fáradtan és többet nem bírva oly boldognak érzem magamat ma.*” Nem bír többet és boldog.

A mindenek fölött és mindenek ellenére diadalmaskodó öröm jellemzi azokat, akiknek Jézus a mindenük.

Május 25.

Állhatatosak voltak az imádságban.

Mily tüzes szavak fejezik ki az apostoloknak Jézus mennybemenetele után

való elfoglaltságát: „Állhatatosak voltak egy szívvel-lélekkel az imádságban Máriával, Jézus Anyjával.” (Ap. cs. 1, 14.)

Állhatatosak voltak. A jó Mester távozása előtt ezt mondotta nekik: „Venni fogjátok a Szentlélek erejét, aki hozzátok fog jönni.” Tehát várják. Nem tudván „sem az időt, sem a pillanatot, amelyet az Atya hatalmának fenntartott”, készséggel várakoznak. Az Isten órája az ő órájuk lesz.

Az imádságban. Egészen elbúsulva a Mester halála fölött, majd ismét megtalálva és utána végleg elszakadva tőle, szükségük van vigaszra. Azonfelül, hogy a Jézustól kijelölt feladatokra készüljenek . . . hogy az evangéliumot az egész világon hirdessék és hogy bizonyosságot tegyenek az Udvözítő üzenetének szentségéről, segítségre van szükségük.

Mi lehet jobb előkészület, mint az imádság?

Imádkoznak.

Egy szívvel-lélekkel. Nem imádkoznak egymástól elkülönülve, hanem egyesülve, mégpedig nemcsak az azonos helyben, hanem a szívek harmónikus egységében is egyesülve. Valamennyien

együtt vannak és beszélnek a Mesterről, az ő tanításairól, az utolsó napok oly édes találkozóiról; felújítják hűtlenségüket, szomorú esésüket.

Máriával, Jézus Anyjával. A Szent Szűz jelen van. Nem azért, hogy tekintélyével az Egyház sorsát vezesse, hanem hogy anyai segítséget nyújtson. A Gyermek Anyja, egyszersmind a gyermekek anyja. Illő, hogy ott legyen. Mekkora édesség ez számukra! Anya, ó Anya, készíts elő engemet a Szentlélek jövetelére, hogy az mindig teljesebb legyen bennem.

Május 26.

Mindenütt legyek összeszedett.

Vannak helyek, amelyek *más helyeknél* inkább hívnak fel Isten gondolatára, mint a kápolna, szobám, jobban becsült magános sarok.

Azonban nagy művészet rejlik abban, ha összeszedettségemet *függetleníteni* tudom bizonyos helyektől, és Istent minden helyen megtalálhatom, minthogy „helyünket magunkkal visszük”. A Szentháromság ugyanis a keresztségben

szerzett megszentelő kegyelem által lelkünkben él.

Ezt magyarázta kissé humorosan Aranyszájú Szent János híveinek a következőkben:

„Nézzétek Szent Pált! Állott-e rendelkezésére *templom*, hogy imádkozzék? Nem. Hanem *börtön*. Ezékiás királynak szobája és ágya volt; a jobb latornak *keresztje*, Jeremiás *romok között*, Dániel *oroszlánveremben*, Jónás a *hal* gyomrában, Jób a *trágyadombon*.”

És a szónok így folytatja: „Imádkozzatok bármelyik helyen, ahol megfordultok. Ti vagytok Isten templomai, *ne keressetek más helyet, mint magatokat!*”

„Ó Szentháromság, ki énem legbensőbb mélyén lakozol, engedd, hogy gyakran gondoljak *bennem lévő kimondhatatlan jelenlétedre*, sőt add, hogy annyira ebből a *jelenlétből* éljek, hogy minden alkalmul szolgáljon a *betérésre*, hogy ott, ahol legkönnyebb szórakozottá lennem, a veled való cselekvés *készsége mellett* tartson, és ezáltal *belőled* éljek.”

A jelen pillanat.

Egy fiatal leány, aki a tanári pályára készült és 1934-ben, húszéves korában meghalt, hogy magát felbuzdítsa, Istennek *mindennap* megadja azt, amit tőle mindennap kér, ezeket írta naplójába:

„A jelen pillanat a kenyér és a bor, amelynek színe alatt Istent vesszük magunkhoz.”

Igen. Minden pillanat, amelyben élek, és amelyet Istennek felajánlok, *Istent adja nekem*. A kegyelemben levő lélek, amely szentül él, minden pillanatban gazdagítja isteni életének birtokállományát. Ruysbroeck, a nagy flamand lelki író joggal jegyzi meg, hogy a kegyelem minden egyes foka *Isten új jövetele* számunkra. Ez annyi, mintha Isten először lépett volna be hozzánk.

Vajjon fel tudom-e ismerni minden elmúló pillanat „színe” alatt Istennek ezen sokszoros jövetelét?

„Istenem, add nekem minden pillanatban felém irányuló szent akaratom tiszt-

teletét. Ébreszd fel hitemet, hogy felismerjelek az elmúló órák inkognitójában. Taníts meg engem arra, hogy az érted végzett *legcsekélyebb* dolgokat ne tartsam *semmiknek*, hanem lássam bennük azt a teljes *nagyságot*, amelyet Te belénk helyezel, amidőn isteni cselekedettké változtatod át őket. Mivelhogy mindabban, amit cselekszem, ugyanannyi van *belőled*, mint *belőlem*, sőt sokkal több van *belőled*, mint *belőlem*, oktass ki, hogy mindent *kettesben* tegyünk meg.”

Szent Ignác „A szeretet felé” című szemlélődésben megmutatja, hogy Isten minden adományban, amelyet számunkra készít, mint fejt ki különös tevékenységet és hogyan adja át önmagát. Ezt akarom alkalmazni mindazon pillanatszepekre, amelyek az időt alkotják. Van-e értékesebb valami, mint az elmúló perc? Fejtsem ki mindazt az isteni gazdagságot, amelyet nekem hoz. Egész világ van benne.

Mindenáron előrehaladni.

Az a fiatal leány, akiben tegnap a jelen pillanat tiszteletét csodáltam, ezeket mondotta Istennek:

„Uram, tedd, hogy úgy feleljek neked, mint Jakab és János, amikor azt kérded, hogy ki tudom-e inni kelyhedet és megkeresztelkedhetem-e a te keresztségeddel. *Igen, megtehetem.*”

Még ezeket írta:

„*Mondjam mindig szívem mélyéből a panaszok és kérések után: „Atyám, legyen meg a te akaratod!”*

— *Engedem, hogy körülövezzenek és odavezessenek, ahová nem akarok menni; ez annyit jelent, hogy lemondok szélségeimről és élvezeteimről.*

— *Egészen azt akarom, hogy ne legyen más akaratom, mint amit egyedül Isten akar.*

— *Ha választanom lehet a között, ami kellemesebb, és ami nehéz, inkább az utóbbit választom, éppen mert nehéz.*

— *Mivel teszek többet én keresztény a pogányoknál? Hol van műveim többlete?*

— Nos, hát legyen vége ezeknek a *félméreteknek*, szétfolyó elhatározásoknak, szent vágyaknak, amelyek a szeretet és bátorság... hiánya miatt meghalnak, mielőtt valamit megvalósítottak volna."

Majd így fejezi be: „Mint Szent Johanna, előre fogok haladni, ha mindjárt térdemig kell elköptatnom lábamat."

Mily szép ez a hangnem!

Engemet, a szerzetesnőt vezetnek-e hasonló törekvések?

„Ó Jézus, annak ellenére, hogy követésed utáni *vágyamban* és szegényes *megvalósításaimban* oly sok kivetni való van, könyörülj rajtam, és annak nevében, amit neked adni akarok, ne tekints arra, amit nem adok neked, és tedd, hogy többet adjak neked!"

Május 29.

Nyugodtság.

Még a közösség kebelében is nehéz mindig tökéletesen nyugodtnak maradni, vagyis őrizkedni a legkisebb *lázasságtól*,

sietéstől és mindattól, ami az Istennel való *nyugodt kapcsolatot* megnehezíti.

Ez néha onnét származik, hogy az ember nem tudja *magát elrendezni*, nem tud *előrelátni*, hanem bizonyos rendszertelenség hatása alá kerül. Vagy pedig több feladat jelentkezik, és az ember a könnyebb és *megnyerőbb* feladat felé hajlik, amely nem mindig a *legszükségesebb*. Több időt fordít rá, mint amennyit kellene. A végére lehetett volna hagyni és fel kellett volna áldozni a fontosabb elfoglaltság előtt. Innét az utolsó pillanatban az összetorlódás, a *nyugalom hiánya*, amely a belső békére is rossz hatással van.

Ha világos — és folytonos — munkatöbblet van, adjam tudtára annak, akit illet. Ha az előljárók tehetik, könnyíteni fognak rajtam. Ha a nehézség tőlem származik, javítsam meg mindazt, amit megjavíthatok. Mielőtt cselekednék, ne felejtsek előre tekinteni. Így jobban látom, hogy azt a cselekedetet, amelyet végezni akarok, hogyan hajtom végre a leghelyesebben. Az evangélium tanítása mindig időszerű. Mielőtt az ember épít, figyelembe veszi a magasságot, meg-

vizsgálja a területet, ezáltal meghatározza a valószínű egyensúlyt, megcsinálja a helyes költségvetést. És azután előre! Az életben legjobb a *megállás*. Ez a legjobb és leggyümölcsözőbb. Hogy az ember jól utazzék és *jól megérkezzék*, ahhoz először az szükséges, hogy *tudjon megállni*.

„Istenem, taníts meg engem, hogy tudjam *magam eltorlaszolni*, vagyis tudjak néha *megállapodni*.”

Május 30.

A Szentlélek.

„A *Vigasztaló Szentlélek*, akit az Atya az én nevemben küld nektek, *megtanít* titeket mindekre.” Így szól Jézus az utolsó vacsora beszédében.

Két fontos gondolat van benne: a Szentlélek *megtanít* titeket, a Szentlélek *vigasztal* titeket.

1. Tanítani, *világosságot* árasztani. Ezt fejezi ki a Szentléleknek *tüzes nyelvek* alakjában való leszállása.

Tévednék, ha azt gondolnám, hogy ez a tanítás *künn* megy végbe. Nem. A Szentlélek ott *benn* világosít meg min-

ket, akik a kegyelem állapotában élünk. A pünkösdi himnusz, amelyet nyolc napon át minden szentmisében ismétlünk, a Szentlelket lelkünk vendégének — *hospes animae* — nevezi. Igen gyakran elméltünk erről, és mérhetetlen gazdagság van ebben: Istennek *otthona* van bennünk. Lelkünk ezen bensőséges otthonában beszél Ő hozzánk, kér tőlünk és vezet minket.

2. Fényességet áraszt, de e mellett *meleget* is. A Szentlélek nemcsak tanít. Az ő szerepe az is, hogy *örömet és bátorságot* is ad nekünk.

A Szentlélek a *szeretet* *Lelke*. Ahol ő van, éget, lángra lobbant, ösztönzi a buzgóságot. Különösen bizonyos órákban mily kedves vendég Ő. Amikor hűség hulláma borít el, a lángolás alább száll, egyhangúság kerít hatalmába, és a nehézség lesújt, annyi szükségem van *vigasza*.

„Isteni *Vigasztaló*, bizonyítsd be rajtam szép címedet a lehető legteljesebb mértékben. Te nemcsak vendége vagy a léleknek — *hospes animae* — hanem *édes vendége* is — *dulcis hospes*. Közöld velem ezt az erősítő édességet. Nem ké-

rem tőled az érezhető adományokat és vigasztalást, hanem add meg nekem a nagylelkűséget, és akaratí készséget, a jó égő kívánását. *Consolator optime. Dulcis hospes animae.* Legjobb Vigasztaló. A lélek édes Vendége."

Május 31.

Az első keresztény szentbeszéd.

Hallottam már néhány száz *szentbeszédet* és exhortációt. *Milyen eredményt* gyakoroltak bennem? A hallott igék és kapott jó indítások nagy számához viszonyítva jobbá lettem-e. Ha igen, szentté avatandó, igazi szentnek kellene lennem.

Az első keresztény szentbeszéd Szent Péter tanítása Jeruzsálemben, pünkösdtől. Az Apostol nagy tömeg előtt kezdett beszélni, és hirdette Krisztust, „akinek Isten tanúságot tett érettekek nagy dolgokkal”. „Tudd meg hát Izrael háza, hogy Isten Úrrá tette és Úrrá kente ezt a Jézust, akit ti keresztre feszítettek.” Szent Péter nem keresi a formákat, szemére hányja a zsidóknak vakságukat,

megmutatja nekik, mit tett Jézus érettük és mivel viszonzották azt.

Az eredmény: *Háromezer ember tér meg* ugyanaznap és ez a kereszténység belépése a történelembe.

Háromezer ember. Egyetlenegy szentbeszéd. És itt a szó mély értelmében vett megtérésről van szó.

Bizonyos, hogy Szent Péter szent Péter volt, és ő megkapta a „kezdés” kegyelmeit. Ezt mutatja egyrészt a beszéd csodálatos hatása. De az is igaz, hogy a hallgatók *készséges, elfogadó lelkiület* és jóakarátát is számításba kell venni.

Hagyjam a szónoknak és az isteni kegyelemnek az őket illető felelősséget. *És hordozzam az enyémet.* Az pedig nagy. És ha az oly sok megszentelő igéből nem merítek elégséges hasznót, bizonyosan nem nyitom ki megfelelően készséges szívemet az isteni kegyelemnek.

Ne profanizáljam Isten segítségét, Isten kegyelmét. *Fogadjak be sokat,* és hogy jól felhasználjam, legyen mélyesen összeszedett.

TARTALOM

Március havi elmélkedések.

Márc. 1. Ne vegyem hiába a kegyelmet. 3. — Márc. 2. Szent Kereszt ereklyéi. 5. — Márc. 3. Kálvária és ég. 7. — Márc. 4. Megváltó hősiesség. 8. — Márc. 5. Urunk halál-tusája. 10. — Márc. 6. Una hora. 12. — Márc. 7. Jézus a bűn súlya alatt. 14. — Márc. 8. Magamtól semmi. 15. — Márc. 9. A habozó Jézus. 17. — Márc. 10. Meghossz-szabbította imáját. 18. — Márc. 11. A halál-gyötrellem angyalai. 20. — Márc. 12. Legyen meg a te akaratod. 22. — Márc. 13. Ment-hetetlen. 24. — Márc. 14. A bolondok ru-hája. 25. — Márc. 15. „Amiképen Krisztus szeretett minket.” 27. — Márc. 16. A meg-kötözött Jézus. 29. — Márc. 17. Az ostorozás oszlopa. 31. — Márc. 18. Az ostorok. 33. — Márc. 19. Szent József. 34. — Márc. 20. Az ostorozás hóhérai. 36. — Márc. 21. Jézus keresi ruháit. 38. — Márc. 22. „Ígaz-ságosan sujtva.” 39. — Márc. 23. A tövis-koronázás. 41. — Márc. 24. Szenvedések. 43. — Márc. 25. Annuntiatio. 44. — Márc. 26. Okosság a keresztek kérésében. 46. — Márc. 27. A kigúnyolt Jézus. 48. — Márc. 28. Az

arculütött Jézus. 49. — Márc. 29. A jelen pillanat. 51. — Márc. 30. A köpések. 52. — Márc. 31. A gyalázat teljessége. 54.

Április havi elmélkedések.

Ápr. 1. Barrabás a rabló. 56. — Ápr. 2. Mária Jézussal találkozik. 58. — Ápr. 3. Stabat. 59. — Ápr. 4. Öt vérrózsza. 61. — Ápr. 5. Mindennek a kulcsa. 62. — Ápr. 6. Mária és Júdás. 64. — Ápr. 7. A Bárány. 65. — Ápr. 8. A szenvedés előtt való napon. 67. — Ápr. 9. Nagycsütörtök. 69. — Ápr. 10. „Megfontolással hordozzátok keresztetek.” 71. — Ápr. 11. Krisztus arca oly szép. 72. — Ápr. 12. Feltámadás. 74. — Ápr. 13. Isten járásai. 75. — Ápr. 14. Béke veletek. 77. — Ápr. 15. Az ajtók zárva voltak. 79. — Ápr. 16. Jézus keresése. 81. — Ápr. 17. „Menjetek, tanítsatok!” 82. — Ápr. 18. Élet „Krisztusban”. 84. — Ápr. 19. Fehérvásárnap. 86. — Ápr. 20. Pap Krisztussal. 88. — Ápr. 21. Üdvözítő Krisztussal. 89. — Ápr. 22. A nagy alkalmak. 91. — Ápr. 23. Net-tezza. 93. — Ápr. 24. Használjam fel az alkalmakat. 94. — Ápr. 25. Talizmán. 96. — Ápr. 26. Igyunk az öröm forrásaiból. 98. — Ápr. 27. Szellemben és igazságban. 99. — Ápr. 28. Érezzünk Jézus Krisztussal. 101. — Ápr. 29. Szerénység a szavakban. 103. — Ápr. 30. Sziénai Szent Katalin. 104.

Május havi elmélkedések.

Máj. 1. A nyelv fékezése. 107. — Máj. 2. Az üldözöttek boldogsága. 109. — Máj. 3.

Kereszthez fűződve. 110. — Máj. 4. Monika megmenti Ágostont. 112. — Máj. 5. Hogy egyek legyenek, mint mi. 114. — Máj. 6. Kedvesség a közösségben. 116. — Máj. 7. Egymás kölcsönös elviselése. 117. — Máj. 8. Magáról rosszat mondani. 119. — Máj. 9. Öröm. 121. — Máj. 10. Energikus harc. 122. — Máj. 11. Természetes buzgóság. 124. — Máj. 12. A figyelmeztetések elfogadása. 126. — Máj. 13. Helyváltoztatás. 128. — Máj. 14. Szomorúság a lélekben. 129. — Máj. 15. Idővesztesség. 131. — Máj. 16. Visszaküldeni a többletet. 133. — Máj. 17. Sohasem az első. 135. — Máj. 18. Az igazság birtoklásának öröme. 136. — Máj. 19. Kicsinyességek. 138. — Máj. 20. Nővérek között. 140. — Máj. 21. Jézus eltűnése. 142. — Máj. 22. Éltetek tanulság legyen. 143. — Máj. 23. Az utolsó beszéd. 145. — Máj. 24. Örömmel telve. 147. — Máj. 25. Állhatatosak voltak az imádságban. 148. — Máj. 26. Mindenütt legyen összeszedett. 150. — Máj. 27. A jelen pillanat. 152. — Máj. 28. Mindenáron előrehaladni. 154. — Máj. 29. Nyugodtság. 155. — Máj. 30. A Szentlélek. 157. — Máj. 31. Az első keresztény szentbeszéd. 159.

